

Glasnik MIRA

Godište VI. • Broj 2 • Međugorje • Veljača 2011. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

Ovaj će se svijet promijeniti na dobro

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
*Ovaj će se svijet
promijeniti na dobro*
vlč. Adalbert Rebić

Ususret tridesetoj obljetnici
ukazanja Kraljice Mira
Trideset godina poslije
fra Ivan Dugandžić

Razgovor
*Gospa nas ljubi i poziva
da budemo istinsko sv-
jetlo u našem umornom
svijetu (II.)*
Ivan Dragičević

Meditacija
Neka oboje raste
s. Dominika Anić

Svjedočanstvo
*Međugorje – mjesto
susreta s Bogom u
molitvi (II.)*
fra Petar Ljubičić

Svjedoci vjere
*Od sada ćeš se zvati
sestra Regina*
s. Lidija Glavaš

Draga djeco!

**I danas sam s vama, gledam vas i
blagoslivljam te ne gubim nadu da će se
ovaj svijet promijeniti na dobro i da će
mir vladati u srcima ljudi.**

**Radost će zavladati svijetom jer ste se
otvorili momu pozivu i Božjoj ljubavi.
Duh Sveti mijenja mnoštvo onih koji su
izrekli da. Zato vam želim reći: hvala vam
što ste se odazvali momu pozivu.**

25. siječnja 2011.

Uz fenomen Međugorja

– povijesni,
eklezijalni i
teološki kontekst
međugorskih
dogaćanja (1)

fra Tomislav Pervan

**Povijesno, eklezijalno i teološko surječje
međugorskoga fenomena**

Doskora ćemo unići u tridesetu obljetnicu fenomena koji je započeo 24. lipnja 1981., na svetkovinu Rođenja svetoga Ivana Krstitelja, u popodnevnim satima. Fenomena koji do dana današnjega ne da mira duhovima; fenomena koji izaziva prijepore, koji ima svoje gorljive zagovornike ali i ljute protivnike. Jednih koji svim srcem pristaju uz ovu pojavu, fenomen, promiču ga, veličaju, hvale, ispunjeni nutarnjim vjerskim zanosom, zbog konkretnoga vjerskoga iskustva, ali također i protivnika koji ne biraju način i sredstva omalovažiti sve što se veže uz ime i pojam 'Međugorja'. Stoga je od velika značenja fenomenu pristupiti u njegovim samim počecima – prvim presudnim danima – uzimajući u obzir surječje, povijesni, crkveni (eklezijalni) i vjerski kontekst međugorskih zbivanja, računajući sa svim čimbenicima koji su igrali bilo kakvu ulogu u kontekstu s tim zbivanjima ili ih možemo dovesti u vanjsku i nutarnju svezu s tim fenomenom.

Fenomen sam izbliza pratio od njegovih početaka. Od početne dvojbe stekao sam nutarnju sigurnost kako ti mladi iz Bijakovića ne lažu, kako ih je nešto snažno zahvatilo i iščupalo iz njihova svagdana, te kako se nisu dali smesti u svojim uvjerenjima i da su za svoja uvjerenja bili spremni umrijeti. Nu, promotrimo i sagledajmo donekle sve čimbenike koji su možebit bili vanjskim uzročnikom i povodom za

Fotografija na naslovnici: Lidija Paris

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Međugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Međugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitska banka d.d., Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

inicijalno nebesko paljenje onoga što se zbio na Podbrdu u lipnju 1981.

Sama godina 1981. bijaše u povijesnom smislu godina nabijena događajima te napestovima na političkom i društvenom planu.

Ponajprije na globalnom planu imamo već dvije godine islamsku revoluciju u Iranu gdje je svrgnut šah Reza Pahlavi. Vlast preuzima *islamska revolucija*, nabijena mržnjom prema Zapadu, pogotovo Amerikancima. Daleko im je veći trn u oku permisivni i pokvareni kapitalizam koji ruši obitelj i moral nego bezbožni komunizam. Stoga pale i zavaravaju kina, zabranjuju zapadne, poglavito američke filmove i programe koji rastaču moral i obitelj, budi se muslimanska i islamska samosvijest u svijetu. Ima to odjeka i među našim muslimanima, poglavito pak u političkom kontekstu buđenja albanske svijesti na Kosovu protiv srpskoga i udbaškoga ugnjetavanja.

U Poljskoj se dogodio posvemašnji obrat. Nakon povijesnoga pohoda Pape, koji je došao s Istoka, svojoj domovini Poljskoj za Duhove 1979., kad je podignuo desetmilijunsku vojsku vjernika na noge, kad je svojom pojavom uzdrmao u temeljima komunizam, dolazi do osnivanja prvih slobodnih sindikata u toj zemlji. Traži se više demokracije, što je trn u oku sovjetskim gospodarima Istoka; uslijedio je val štrajkova, i to dovodi do uvođenja ratnog izvanrednoga stanja iste, 1981. godine. Nekoć se Staljin pitao, koliko taj Papa u Rimu ima divizija. Odgovor je dobio u cijelom poljskom narodu, katoličkom i odanom Rimu i svome Papi. Na pozornicu stupa gen. Jaruzelski koji uvodi vojnu diktaturu, ostaje na vlasti sve do sloma komunističkoga režima 1989. Sindikalni pokret "Solidarnost" se zabranjuje, ali djeluje u ilegali, oko njega se okupljaju najistaknutiji katolički intelektualci u Poljskoj.

Sve je to imalo odraza i na prilike u bivšoj državnoj tvorevini na ovim prostorima. Doživotni predsjednik umire u svibnju 1980., i odmah se pojavljuju u državi centrifugalne sile. Na Kosovu imamo štrajkove u proljeće 1981., partija pokušava zbiti svoje redove, svi se kunu na vjernost, kako ne će 'skrenuti sa zacrtanoga puta bratstva i jedinstva'. Bilo je očito da se država održava samo s pomoću (tajne) policije i vojske. Svaka se prigoda koristi da se zbiju partijski redovi, ali je u državi kriza svega. Slom ekonomije, nestašica svega, nema temeljnih životnih namirnica, za kilogram kave ide se u inozemstvo, a pogotovo je kriza naftnih derivata. Trebalo je imati 'debele veze' da bi se nešto nabavilo ili uvezlo iz inozemstva.

Novi papa, Ivan Pavao II., postao je komunističkim vodama na Istoku preopasan i

zato odlučuju smaknuti ga. Neuspjeli atentat 13. svibnja 1981. na Trgu sv. Petra u Rimu, svježa mučenička krv teče, Papa je uspio preživjeti. Dogodilo se to na dan Fatimske Gospe. Papa u bolničkom krevetu čita Fatimsku tajnu što ju je zabilježila vidjelica Lucija. Godinu dana poslije, u Fatimi će Papa dati ugraditi metak iz svoga tijela u krunu Fatimske Gospe, uz popratne riječi, *kako je jedna ruka metak u njegovo tijelo usmjerila, ali ga je druga ruka vodila*, da ne razori vitalne organe snažnoga, sportskoga Pape. Papa je preživio, ali se nikada od atentata nije oporavio, cijeloga je života i pontifikata (27 godina) nosio posljedice toga mučkoga i mučeničkoga kobnoga ranjavanja.

Ta je godina, 1981., znakovita i po drugome događaju. Naime, Papa je htio te godine s cijelom Crkvom – katoličkom, istočnom, protestantskim zajednicama – obilježiti 1600. obljetnicu održavanja Prvog carigradskoga sabora (381.-1981.) te 1550. obljetnicu održavanja Efeškoga sabora (431.-1981.). Znamo što su ti sabori značili u povijesti Crkve za definiranje vjerskoga poklada i dogme o Presvetome Trojstvu i Mariji. Svetkovanje tih obljetnica trebalo se

održati na same Duhove te godine, dopodne u Crkvi Svetoga Petra, popodne u bazilici Maria Maggiore, Blažene Djevice Marije. Napisao je Papa i prekrasnu posvetnu molitvu za tu prigodu, koju nije mogao osobno izgovoriti, ali je sve pratio iz svoga bolesničkoga kreveta, toga dana, na Duhove. I u toj molitvi višekratno se ponavlja zaziv: "Dođi!" – "Dođi". Upravo kao sa završetka Knjige Otkrivenja: "Dođi, Gospodine! Dođi, Majko Marijo! Za manje od dvadesetak dana od Duhova (7. lipnja 1981.) dogodilo se Međugorje, odnosno pojava na Podbrdu, Bijakovici.

Bijaše to vrijeme kad se nije moglo slobodno putovati s Istoka na Zapad. Sjetimo se Berlinskoga zida i minirane granice između Istočne i Zapadne Njemačke, bodljikave žice koja je dijelila blokove i svjetove. U tome onodobna Jugoslavija bijaše stanovita iznimka. Ovamo su mogli putovati jednako s istoka kao i sa zapada, jasno uz vizni (a za državu i unosni devizni) režim. Turisti iz Istočne Njemačke ili Češke i Slovačke mogli su putovati na Jadran, ali ne i u zapadne zemlje. Zapadni su turisti bili uvijek dobrodošli jer su donosili devize koje bi se istoga

dana uvečer s pomoću zrakoplova slijevale u centralnu jugobanku u Beogradu. Dakle, ovaj prostor ovdje bijaše i u komunističkom razdoblju stanovito stjecište i susretište kultura i civilizacija, religija i svjetonazora, kapitalizma i komunizma. Po tome bijaše ovaj prostor pogodno tlo za komunikaciju između komunističkoga i kapitalističkoga bloka. Dobro se sjećamo ovdje u Međugorju tolikih mladih koji su putovali iz Čehoslovačke na Jadran, ali bi se od svojih grupa odvajali i dolazili u Međugorje te bi danima živjeli u veoma oskudnim uvjetima. Ali su bili iznutra žudni i željni Boga i Božje blizine. Bilo im je jasno da komunizam i ateizam ne usrećuju čovjeka. U to smo im doba mi iz župnoga ureda podijelili na tisuće krunica, molitvenika i Biblija na njihovu jeziku, medaljica. Jednom riječju, oni bijahu željni svega, željni Svetoga. Sve je to doprlo i do samoga češkoga kardinala Tomašeka koji je bio oduševljen Međugorjem te je u nekoliko navrata primao svećenike iz Međugorja kao i vidoice.

Počeci samih događanja

Nerijetko se zna tvrditi ili reći kako je sve ovo u Međugorju isfabricirao i izmanipuli-

rao fra Jozo Zovko, ondašnji župnik. To je notorno krivi zaključak i čista podvala. Fra Jozo je došao u župu kojih osam mjeseci prije početka ukazanja, negdje u studenome 1980. zajedno s fra Zrinkom Čuvalom. Obotnica su bili posve novi i nepoznati u župi. Njihovi prethodnici, fra Luka Sušac i fra Jozo Jolić, bili su srasli s narodom, i novima je trebalo vremena da se udomače. Premalo su mogli poznavati župu nakon osam mjeseci boravka u njoj. Fra Jozo uopće nije poznao vidoice. Jedna je od njih – Mirjana Dragičević – živjela u Sarajevu i tek ljeti dolazila ovamo za ljetnoga školskoga raspusta u svojih rođaka. Kad je došao u župu, fra Jozo je zatekao župnu kuću u krajnje derutnom stanju te se odmah dao na planove kako podignuti novu župnu kuću. U tu svrhu već je bio angažirao i arhitekta, nabavljao materijal, napose za vodu, grijanje i struju. Imao je, dođuše, malu molitvenu zajednicu koja je bila na jednome seminaru u svibnju 1981. u Splitu kod prof. dr. Tomislava Ivančića i odatle sam poznao sve mlade iz te zajednice kad sam došao ovamo za župnika. Međutim, ni jedno od vidjelaca nije bilo u toj molitvenoj zajednici ni na tome seminaru, a članovi te molitvene zajednice bili su u završnome razredu srednje škole. I danas su još aktivni kao vjernici u župi, sa svojim obiteljima.

Pa i u trenutku kad se prva ukazanja dogodila, tj. u srijedu, 24. lipnja, fra Jozo nije bio u župi. Kako je bio istaknuti kateheta u cijeloj javnosti, bio je angažiran oko pripremanja katehetskih priručnika zajedno s dr. Josipom Baričevićem TOR u Zagrebu, te je toga ponedjeljka otputovao u Zagreb, a ujedno je imao i duhovnu obnovu sestrama u Kloštar Ivaniću. Cijeli je tjedan izbivao, u župu se vratio tek u subotu popodne. Dakle, četiri prva dana su protekla bez fra Jose Zovke. I sam je bio iznenađen kad je, na povratku iz Zagreba, došavši u posjet bolesnoj majci Milki u mostarsku bolnicu, čuo od jedne župljanke (Drage Ivanković): "Fra Jozo, u nas se Gospa ukazuje, a Vas nema!"

S te strane je isključena njegova manipulacija. Možda je po svome duhovnome ustroju fra Jozo bio sklon ukazanjima, jer je kao dječak na zagovor Gospe Lurdske ozdrazio od teške bolesti na očima, bio je marijanski usmjeren, ali s vidiocima nije imao u početcima nikakve veze niti ih je poznao niti ih je napućivao. Svi su se rodili u Podbrdu, osim Mirjane, koja po roditeljima vuče korijene iz Bijakovića, ali se rodila u Sarajevu. Otac Ivanke Ivanković radio je u Njemačkoj i u međuvremenu je napravio kuću u Mostaru pa je ona završila osmoljetku ondje, a samo je ljeti bila u svoje bake u Bijakovićima. Samo Podbrdo bijaše nešto kao slijepo crije-

vo u cijeloj župi, nikakav put nije vodio dalje od njihovih kuća, osim kozje staze prema brdu Crnici. Mještani su bili radnici i težaci koji su teško preživljavali, a većina je nosila još rane i posljedice Drugoga svjetskog rata.

Fra Zrinko je bio krajnje naravan, pomalo rustikalan, otresit, ali u duši dobar fratar, sve je slobodno vrijeme provodio u vrtu; nije bio čovjek od knjige, a u kojoj je god župi bio, sadio je voćke i lozu. Pa tako i ovdje. Odmah je zasadio voćnjak u blizini župne kuće, a duhovne je stvari prepuštao fra Jozi. Volio je čovjeka, ali je na trenutke znao biti otresit i nagle naravi. Na govor o ukazanjima znao je u početku samo odmahnuti rukom. Nije mu bilo do dječjih priča. Uglavnom, djecu je shvaćao kao neozbiljne mlade ljude koji su nečim ponesen. Nije im vjerovao. Znao je reći: "Komu je dano da vidi, neka vidi; komu nije, on i ne vidi".

Djeca – potonji vidioci – su pak onoga popodneva, 24. lipnja 1981. izbačena iz životne kolotečine. Otada za njih počinje novi jasni usjek koji nisu ni očekivali, komu se nisu ni nadali, nisu ga ni željeli, bili su krajnje zaprepašteni i iznenađeni, do kraja u strahu u prvom trenutku. Za druga ukazanja gotovo nikada nisu ni čuli, osim možda za Lurd. Ne znamo što se u tim trenucima odvijalo u njihovim glavama, ali samo jedno vidimo i znamo: Otada nastupaju uvjerljivo, svjedočki, neustrašivo, svim prijateljima i zastrašivanjima unatoč. I upravo su ti prvi dani u svemu presudni.

Da sam ja osobno bio uvjeren u bilo čiju manipulaciju sa strane, ni časa ne bih dvojio da zaniječem sve, jer sam po naravi kritičan i sumnjičav. Međutim, kako sam od šestoga dana, 30. lipnja, kad sam ih prvi put vidio i upoznao, pratio događaje i ponašanje tih mladih, to sa sigurnošću mogu reći, kako ti ondašnji *tinejdžeri* nisu lagali, ni u početcima, a ni poslije. Nisam ih uspio vidjeti prije toga nadnevka, jer smo u tjednu kad su se dogodila prva ukazanja zajedno s novacima bili na izletu u samostanima Bosne Srebrenice, a vratili smo se na Humac, u samostan i novicijatu, tek u subotu, 27. lipnja, kasno navečer. U nedjelju, 28. lipnja, imao sam ranu svetu Misu u Ljubuškom pod kojom sam se osvrtno na priče o ukazanjima u Bijakovićima i rekao otprilike ovo, kako svi moramo biti oprezni, kako ne smijemo dovoditi svoju vjeru u područje priča i bajka da nam se komunisti rugaju, kako ne smijemo tražiti znakove, nego radije biti znak svijetu, te im dao Gamalijelov savjet: *Ako je od Boga, opstat će, ako nije od Boga, nestat će!* Sačekajmo rasplet, molimo i postimo, da se duhovi razluče. Senzacionalizam nikome ne pomaže.

(Nastavak u idućem broju)

Vidioci Ivan, Marija, Mirjana, Ivanka, Vicka i Jakov na Podbrdu, u lipnju 1981. (Župljanin Grgo Kozina s magnetofonom u ruci)

Ovaj će se svijet promijeniti na dobro

Budući da vjerujemo u Boga stvoritelja i obnovitelja svih stvari, ne gubimo nadu u bolje sutra. Sve stvorenje Božje razvija se, raste, napreduje prema svome svršetku, prema svome dovršenju. I Gospa nas potiče da vjerujemo da će se ovaj svijet promijeniti na dobro i da će mir vladati u srcima ljudi. Radost će zavladata svijetom. Duh Sveti preobrazit će i promijeniti mnoštvo onih koji su izrekli svoje da Bogu.

vlč. Adalbert Rebić

Značajka je dobre majke da je uvijek sa svojom djecom i da za njih živi. Marija je dobra, uzorna, sveta Majka. Ona je sada sa svojim Sinom u božanskoj slavi, u slavi koja je svima nama obećana od stvaranja svijeta (usp. Ef 1, 12-14). Marija je u svojoj smrti preobražena na sliku svoga Sina, na sliku Oca i Duha Svetoga, na sliku i priliku Božju. Ona je oslobođena svih preprjeka, zaprjeka, granica i nemogućnosti. Ona je u potpunom zajedništvu s Bogom Ocem, Sinom i Duhom Svetim. Ona je svojom smrću izišla iz vremena, napustila je ogradu prostora, svladala je sve ono što je zemaljsko i obukla se u nebesko, svoju raspadljivost preobrazila je u neraspadljivost, svoje siromaštvo u slavu, svoje slabosti u snagu, svoje naravno tijelo u duhovno tijelo (usp. 1 Kor 15, 42s). Prestala je nositi sliku zemaljskoga te ona sada nosi sliku nebeskoga (usp. 1 Kor 15, 49).

Marija je s nama, gleda nas i blagoslivlja

Isus je na kraju svoga zemaljskoga života svojim učenicima obećao: „I evo, ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta“ (Mt 28, 20). A budući da je Marija u nebeskoj slavi savršeno sjedinjena s Isusom, onda je i Marija „s nama u sve dane – do svršetka svijeta“. Ona nas motri, gleda, pazi, vodi, čuva... sve poput dobre majke. Ona se združuje s nama ponajviše i poglavito u svetoj euharistiji, po primjeru i po uzoru na svoga Sina. Gdje je Sin tu je i Ona, Majka svih živih. Euharistija nam omogućuje da se sjedinimo s Kristom, dakle i s Marijom, i sa svima svetima i blaženima koji su već u slavi Božjoj, u njegovu kraljevstvu, u kraljevstvu živih i proslavljenih. Svaka je sveta euharistija, sveta Misa, susret s proslavljenim Kristom, s proslavljenom njegovom Majkom. Mi se združujemo s Kristom i s njegovom Majkom i sa svima

proslavljenima u vječnosti. Misa je svečana koncelebracija živih i mrtvih, svih vjernika i onih na putu, i onih na „čišćenju“ i onih u slavi Božjoj (usp. F.-X. DURRWELL, *Krist, čovjek i smrt*, KS, Zagreb, 2009., str. 67-69).

Naša Majka Marija i s njome svi umrli koji su sada u Božjoj slavi, svi koji su nas pretekli, koji su „s onu stranu svale zavjese“, sada u punini slave otajstvo koje mi slavimo u otajstvu euharistije (Tridentski koncil, zasjedanje VIII, 8). Drugi vatikanski koncil vidi u euharistiji „anticipaciju nebeske gozbe“ (Gaudium et spes / Radost i nada, 38).

Zato nas Marija gleda iz vječnosti – kroz prozor vječnosti kao što mi motrimo ljude na ulici kroz prozor svojega doma – motri, pazi, blagoslivlja, bdije nad nama, vodi nas do Isusa. *Per Mariam ad Jesum*.

„Jer i stvorenje će se osloboditi robovanja pokvarljivosti da sudjeluje u slobodi i slavi djece Božje“ (Rim 8, 21)

Budući da vjerujemo u Boga stvoritelja i obnovitelja svih stvari, ne gubimo nadu i obnovitelja svih stvari, ne gubimo nadu u bolje sutra. Sve stvorenje Božje razvija se, raste, napreduje prema svome svršetku, prema svome dovršenju. I Gospa nas potiče da vjerujemo da će se ovaj svijet promijeniti na dobro i da će mir vladati u srcima ljudi. Radost će zavladata svijetom. Duh Sveti preobrazit će i promijeniti mnoštvo onih koji su izrekli svoje da Bogu.

U svjetlu onoga što nam „otkriva“ Ivan apostol u Otkrivenju, sigurni smo da će na kraju istina, pravda i ljubav pobijediti i mir zavladata. „I vidjeh novo nebo i novu zemlju jer – prvo nebo i prva zemlja uminu; ni mora više nema. I Sveti grad, novi Jeruzalem, viđeh: silazi s neba od Boga, opremljen kao zaručnica nakićena za svoga muža. I začujem jak glas s prijestolja: ‘Evo Šatora Božjeg s ljudima! On će prebivati s njima: oni će biti narod njegov, a on će biti Bog s njima. I

Snimio Franjo Sušac

otrt će im svaku suzu s očiju te smrti više ne će biti, ni tuge, ni jauka, ni boli više ne će biti jer – prijašnje uminu. Tada Onaj što sjedi na prijestolju reče: ‘Evo, sve činim novo! ... Svršeno je!’“ (Otk 21, 1-6).

To je, istina, proroštvo koje se tiče svršetka povijesti svijeta i čovječanstva. No, na takav proročanski svršetak svijeta utječemo i mi ljudi svojim življenjem, djelovanjem, izgradnjom. Naime, u početku kad je Bog stvarao svijet, mi još nismo postojali. A kad je Bog dovršio stvaranje svijeta, onda ga je povjerio ljudima, nama na daljnje oblikovanje. “I blagoslovi ih Bog i reče im: ‘Plodite se, i množite, i napunite zemlju, i sebi je podložite! Vladajte ribama u moru i pticama u zraku i svim živim stvorovima što puze po zemlji!’” (Post 1, 28). Od trenutka kad se Božja Riječ utjelovila u ovaj naš svijet, počela “prebivati među nama”, svijet se nezaustavljivo mijenja i preobražava na dobro. Kršćanstvo je, bez sumnje, umnogome doprinijelo da je svijet postao bolji, savršeniji, pravedniji. Do punine ljubavi, dobra i savršenstva još je jako daleko. No, na putu smo prema dovršenju. Dovršenje – to je cilj “našeg hodočašća u ovoj suznoj dolini”. *Bog je svijet stvorio bez nas ali ga želi oblikovati i usavršavati zajedno s nama*. On želi zlo iskorijeniti iz svi-

jeta i umjesto zla posaditi ljubav, pravednost, sreću, veselje...

Patnja nikad nije Božja volja. Patnja i trpljenje nisu nikad bili dio onoga što je Bog od početka zamislio za čovjeka. No, istočnim grijehom čovjek je sam dopustio da zlo u svim svojim oblicima postane sastavnicom njegova putovanja do nebeske domovine. A Bog poštuje čovjekovu slobodnu volju. Stoga Bog trpljenje dopušta, ali ga ne želi, ne nameće. Dapače, on odmah čovjeku dolazi ususret, traži ga, brine se za njega. Vrhunac te ljubavi Boga prema ranjenom čovjeku jest u Isusu Kristu, u događaju Isusa Krista: u njegovu utjelovljenju, mucu, smrti na križu, uskrsnuću i uzašašću. Isus je cijelim svojim životom očitovao Očevu volju za čovjeka. Potvrđuju to riječi kojima Isus odgovara Ivanovim učenicima na pitanje je li on onaj koji ima doći: “Pođite i javite Ivanu što ste čuli i vidjeli: *Slijepi progledaju, hromi hode, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromasima se navješćuje Evanđelje*“ (Mt 11,4-5). Spasitelj je htio da svijet bude njegovim djelovanjem obnovljen, *restauriran*, da grijeh – izvor svega zla – bude iskorišten iz srca ljudi i iz svega svijeta. Vrhunac je toga u njegovoj smrti na križu. On sam nosi svaku ljudsku muku i svako zlo.

Crkva, doduše, nije stvarnost ni političkoga ni gospodarskoga reda. No Crkva mora, prema okolnostima vremena i mjesta, podizati djela koja su određena da služe svima, napose siromašnima, kao što su djela milosrđa ili druga tome slična.

Mi koji smo u svijetu pozvani smo postati slični njegovoj slici, slici i prilici Božjoj, pozvani smo da *nadopunjujemo* ono što nedostaje Isusovim patnjama: „Radujem se sada dok trpim za vas i u svom tijelu dopunjam što nedostaje mukama Kristovim za Tijelo njegovo, za Crkvu“ (Kol 1, 24). Samom činjenicom da patimo ne mijenjamo ništa. No onoga trena kad krenemo ususret Isusu Kristu, Raspetomu i Uskrslomu, tek tada počinjemo dopunjavati ono što nedostaje Isusovim patnjama. Konkretno, tek kad se posve otvorimo djelovanju njegove milosti, tek tada dopunjavamo ono što nedostaje njegovim mukama. Pavao nije dopunjavao ono što nedostaje Isusovim mukama time što je trpio u tijelu, nego time što je trpio i podnosio za Crkvu. U tom kontekstu svaki vjernik može doprinijeti da svijet bude bolji, da ide i dalje prema dobru, prema dovršenju. (Ove sam potonje riječi posudio od Nikoline Nine Pavlović, koja je prikovana uz invalidska kolica.)

Duh Sveti mijenja mnoštvo onih koji uza nj prijanjaju

U tom smjeru – u kojem nam Gospa govori kroz svoje poruke – ide i poruka Drugoga vatikanskog koncila. Rastuće tijelo nove obitelji čovječanstva u konturama pruža predodžbu novoga svijeta: „Stoga, iako treba pomnijivo razlikovati ovozemaljski napredak od rasta Kristova kraljevstva, ipak je on od velike važnosti za Božje kraljevstvo jer može pridonijeti boljem uređenju ljudskog društva. – Jer pošto budemo u Gospodnjem Duhu i prema njegovoj zapovijedi diljem zemlje proširili dobra ljudskoga dostojanstva, bratskoga zajedništva i slobode – to jest sve te dobre plodove prirode i našega mara – opet ćemo ih poslije naći, ali očišćenje od svake ljage, rasvijetljene i preobraže-

ne, kada Krist bude predao Ocu vječno i sveopće kraljevstvo, ‘kraljevstvo istine i života, kraljevstvo svetosti i milosti, kraljevstvo pravednosti, ljubavi i mira’. Ovdje je na zemlji to kraljevstvo već otajstveno prisutno, a dovršit će se kada Gospodin bude došao” (GS, 39,2-3). Preobrazba svijeta, o kojoj Koncil govori, djelo je Duha Svetoga koji u Crkvi prebiva i kroz nju u svijetu djeluje.

Crkva ima, doduše, *spasenjski* i eshatološki cilj, no ona je već ovdje na zemlji prisutna, sabrana iz ljudi, koji su pozvani da već u povijesti ljudskoga roda oblikuju obitelj djece Božje. Tako Crkva, koja je ujedno “vidljivi zbor i duhovna zajednica”, putuje zajedno s čitavim čovječanstvom te sa svijetom iskusuje istu zemaljsku sudbinu. Ona postoji kao kvasac i takoreći duša ljudskoga društva, koje u Kristu treba obnoviti i preobraziti u Božju obitelj. Crkva, idući za svojim spasenjskim ciljem, ne posreduje čovjeku samo božanski život, nego na neki način po svem svijetu razlijeva odraz njegova svjetla ponajvećma time što liječi i uzdiže dostojanstvo ljudske osobe, učvršćuje povezanost ljudskoga društva te ispunja dubljim smislom i značenjem svakidašnju ljudsku djelatnost. Tako Crkva može mnogo pridonijeti da ljudska obitelj i njezina povijest postanu čovječnijima (usp. GS 40, 2-3).

Polazeći od vjere u Boga, koji je konačna čovjekova svrha, Crkva čovjeku otkriva smisao njegove vlastite egzistencije, smisao njegove djelatnosti i njegove smrti. Nijedan ljudski zakon ne može tako prikladno osigurati čovjekovo osobno dostojanstvo i slobodu kao što to može Kristovo evanđelje. Ono, naime, naviješta i proglašuje slobodu djece Božje, odbacuje svako ropstvo, kao svetinju poštuje dostojanstvo savjesti i njezinu slobodnu odluku. Snagom evanđelja Crkva proglašuje ljudska prava te priznaje i cijeni dinamizam današnjega vremena, kojim se ta prava posvuda promiču, protiv svake vrste lažne autonomije.

Crkva, doduše, nije stvarnost ni političkoga ni gospodarskoga reda. No Crkva mora, prema okolnostima vremena i mjesta, podizati djela koja su određena da služe svima, napose siromašnima, kao što su djela milosrđa ili druga tome slična. Crkva je zauzeta za proces zdrave socijalizacije i građanskoga i gospodarskog udruživanja. Crkva je u Kristu na neki način sakrament, odnosno znak i sredstvo najprisnijega sjedinjena s Bogom i jedinstva cijeloga ljudskoga roda (GS, 42, 1-2; LG 1, 1).

Evo, to nam sve Gospa u svojoj poruci želi i čestita. Valja je slušati i u djelo provoditi ono što nam ona poručuje. To znači „otvoriti se njezinu pozivu i ljubavi Božjoj”.

Trideset godina poslije ⁽¹⁾

Ako je dopušteno poslužiti se antropološkim pojmovima, Međugorje je davno nadraslo vrijeme svoje djetinje nesigurnosti i mladenačko-pubertetskih iskušenja. Približujući se tridesetoj obljetnici svojih početaka, Međugorje kao snažno i u svijetu prepoznatljivo duhovno središte proživljava svoje najbolje muževne godine.

fra Ivan Dugandžić

Tih vrućih ljetnih dana sada već daleke 1981. godine, pod snažnim dojmom poruke s bijakovskoga Podbrda, nitko ni u snu nije mogao gledati trideset godina u budućnost, a kamoli zamišljati kako će sve to što je šestero vidjelaca tada u Gospino ime pokrenulo trideset godina poslije izgledati i kakve će sve oblike poprimiti. Ni najbujnija ljudska mašta tada nije mogla naslutiti da će trideset godina poslije ljudi iz cijeloga svijeta ovamo dolaziti po duhovnu utjehu i snagu.

Izazov trajanja

S druge strane, Međugorje je zbog tako dugog trajanja ukazanja i svega što je kroz to vrijeme povezano s njime postalo predmet vrlo oprječnih mišljenja i sudova. Onima koji Međugorje, unatoč svemu, ne prihvaćaju, jedan od najjačih razloga za to jest upravo to dugo trajanje ukazanja i s time povezane tako brojne poruke, dok drugi baš u tome vide ozbiljnost trenutka svjetske povijesti i stanja Crkve. Prvi naglašavaju kako povijest Crkve ne pamti tako duga ukazanja

s tako brojnim porukama, a drugi naglašavaju kako nikad u povijesti nije bilo tolikog otpada od vjere, a budućnost i Crkve i svijeta nikad nije bila nesigurnija kao upravo danas, pa je u tome kontekstu razumljiv i tako snažan zahvat iz onostranosti.

Bez obzira na sve spomenute razlike, Međugorje je sa svojom tridesetogodišnjom povijesti svakom dobronamjernom i objektivnom promatraču istinski izazov da se ponovno ozbiljno suoči s tom u svakome pogledu izazovnom pojavom koja je već odavno poprimila svjetske razmjere. I dok nas Biblija uvjerava kako je u Božjim očima tisuću godina kao jedan dan (usp. Ps 90,4), za naše je ljudske pojmove trideset godina jako puno, gotovo polovica prosječnoga ljudskog vijeka. U tri minuta desetljeća toliko se toga izmijenilo, da bez pretjerivanja možemo reći kako više ništa nije isto kao u počecima.

Vidioci već odavno nisu više djeca, već odrasli obiteljski ljudi sa svojim životnim pričama. Mnogi od prvih neposrednih svjedoka početaka ukazanja zamijenili su ovaj život drugim, a došli su novi naraštaji koji o svemu znaju tek po pričanju starijih.

U međuvremenu je s povijesne scene nestao i bezbožni komunistički režim koji je ukazanja želio razobličiti kao inscenirani otpor protiv njega. Kao što se nekoć na vijest o rođenju mesijanskoga Djeteta Herod smrtno uplašio za svoju vlast, tako su i ondašnji bezbožni vlastodršci u samome spomenu Gospe vidjeli prijetnju za svoj opstanak. Taj će se strah doskora pokazati opravdanim, a oni u svemu tome posve nemoćnim, jer su nepunih deset godina od pojave Međugorja komunistički režimi počeli padati kao kule od karata. Sama župa Međugorje izmijenila je svoj izgled do neprepoznatljivosti, ali je zato postala najpoznatija župa na svijetu.

Otvorena i sporna pitanja

Biblija nas uči da Bog uvijek djeluje u konkretnoj ljudskoj povijesti i s konkretnim ljudima. Budući da su ti ljudi uvijek obilježeni svojim podrijetlom te da imaju svoje vrline i mane, oni gotovo redovito izazivaju ne samo čuđenje nego i pravu nevjericu svoje okoline da je Bog baš njih izabrao za svoje djelo. Starozavjetno iskustvo da prorok nikad nije dobrodošao u svome zavičaju osjetio je i Isus u svome Nazaretu. To je od početka pratilo i djecu vidiocce iz Bijakovića u župi Međugorje. U tom pogledu karakteristična je riječ jednoga od bivših župnika u Međugorju kako on ne bi nikad izabrao baš tu skupinu djece za tu ulogu. Iako je uskoro svima bilo jasno da vidioci ne lažu i da ni od koga nisu manipulirani, iako su najprecizniji medicinski aparati u više navrata nepo bitno pokazali da nisu bolesni, oni su svejedno proglašavani i prevarantima i duševnim bolesnicima.

S vremenom su na površinu izbijale i poteškoće drukčije naravi. Činjenica da su ukazanja počela u vrijeme neriješenoga Hercegovačkog slučaja, točnije dugogodišnjeg spora Biskupa i

franjevaca oko župa, za mnoge je bila dodatno opterećenje. Nadalje, teološko nepoznavanje mističkih doživljaja, a pogotovo unaprijed stvoreni stavovi o nemogućnosti tih doživljaja, dodatno su sve zamrsili. I prva četveročlana kao i druga mnogo šira komisija utemeljena od mjesnoga biskupa Žanića uglavnom su tapkale u mjestu i svojim su zaključcima javnost ostavile zbunjeno. Nije mnogo više učinila ni Komisija osnovana na razini ondašnje Konferencije BKJ. Ostao je dojam kao da se nitko od odgovornih ne želi na pravi način suočiti s tim fenomenom.

Službena Crkva, koja je Međugorje dugo prepuštala prosudbi mjesnoga biskupa i nakon toga Hrvatskoj biskupskoj konferenciji, u posljednje vrijeme pokazuje sve veće zanimanje za taj fenomen koji je davno nadrasao okvire mjesne Crkve. O tome svjedoči i Međunarodna komisija osnovana na najvišoj crkvenoj razini koja se treba pozabaviti Međugorjem. Pred nju se postavlja vruće pitanje: Kako je moguće da Međugorje jedne tako snažno privlači, a druge odbija? Zašto se očiti plodovi Međugorja ne žele priznati nego ih se nastoji ili ignorirati ili, što je još gore, na posve neprihvatljiv način kompromitirati? Očekujući što će Crkva o svemu reći, nikomu nije zabranjeno teološki promišljati smisao Gospinih ukazanja, analizirati poruke i vrjednovati njihove plodove.

Ako se čovjek ne spotiče o veliki broj Gospinih poruka nego ih počne neopterećeno čitati, osjetit će da one nisu ništa drugo već svojevrsni odjek ili, mnogoviše, navještaj evanđelja u vremenskom kontekstu Crkve i svijeta. A ako ih tematski razvrstamo, možemo lako otkriti kako nije riječ ni o kakvom monotonom ponavljanju neke teme, nego se u njima itekako može pratiti unutarnja dinamika događanja na koju te poruke reagiraju. Razumije se da je to moguće tek kad s iskustvom od trideset godina povijesti Međugorja gledamo natrag u vrijeme i događaje kad su pojedine poruke dane. Uostalom i u Novome zavjetu, tek polazeći od ispunjenja, možemo točnije odrediti sadržaj pojedinog proročkog obećanja koje je u času kad je dano bilo nedovoljno jasno izrečeno, ali je svakako smjeralo u budućnost i težilo za ispunjenjem. U tome smislu Glasnik mira će nizom članaka pokušati dati svoj doprinos obilježavanju tridesete obljetnice Međugorja.

Međugorje i znakovi vremena

Ljudi koji imaju nešto izoštreniji osjećaj za znakove vremena u Gospinoj su poruci mira, u njezinu pozivu na obraćenje kroz obnovu molitvenoga života, kroz post i pokoru prepoznali odgovor na potrebe Crkve i svijeta na zalasku dvadesetoga stolje-

Ako se čovjek ne spotiče o veliki broj Gospinih poruka nego ih počne neopterećeno čitati, osjetit će da one nisu ništa drugo već svojevrsni odjek ili, mnogoviše, navještaj evanđelja u vremenskom kontekstu Crkve i svijeta.

ća. Dok su brojni teolozi krizu Crkve, koja je već tada početkom osamdesetih godina prošloga stoljeća bila očita, objašnjavali tek nedovoljnom odlučnošću da se u život pretoče zaključci Drugoga vaticanskog sabora ili pak strahom da se Crkva odlučnije otvori suvremenome svijetu, oni s malo više proročkoga duha i hrabrosti upirali su prstom u opasnosti sve snažnije sekularizacije i sve jači prodor svjetovnoga duha u Crkvu. A posljedice toga bile su sve veće gubljenje osjećaja za sveto te s time povezano slabljenje vjere i morala. Ta tendencija danas je bjelodana i najvećemu skeptiku. Umjesto žive zajednice vjere, koja svjedoči i naviješta evanđelje, Crkva se sve više pretvarala u nekakav debatni klub, baveći se temama koje su stvarale podjele u vlastitim redovima i slabile misionarski žar.

S druge strane, u vrijeme početka ukazanja čitav se svijet nalazio pred velikim društveno-političkim previranjima. Kriza bezbožnoga komunističkog političkog poretka, a s time i kriza velikog broja višenacionalnih državnih tvorevina, bila je očita. Rasplet se tada još nije mogao predvidjeti, a strah u ljudima sve je više rastao. Mnogi nisu isključivali ni tragediju svjetskih razmjera. Usporedo s time, počinje se javljati i islamski fundamentalizam nošen suludom idejom da će u 21. stoljeću islam zavladati svijetom. To će uskoro iznjediti prijetnju terorizmom svjetskih razmjera koji će doskora umnogome promijeniti sliku svijeta. Mir u svijetu nikad prije nije bio tako ugrožen.

Znakovita pojava terorizma na svjetskoj pozornici bio je, po uvjerenju mnogih, atentat na papu Ivana Pavla II. na Trgu sv. Petra, koji je zgrozio cijeli svijet. Papu su zbog njegove službe Kristova namjesnika, a još više zbog njegova proročkoga stila života, i komunizam i islamski fundamentalizam doživljavali kao nepomirljiva neprijatelja i zato je postao meta do danas nedovoljno razjašnjenog atentata. Otmica zrakoplova i samoubilačko

rušenje njujorških tornjeva dvadesetak godina poslije toga otvorili su oči i onima koji nisu mogli vjerovati da mržnja može ići tako daleko. Nerijetko se kaže da poslije 11. rujna 2001. ništa više nije kao što je bilo.

Uz te tako očite globalne prijetnje svjetskome miru, ništa manje opasne nisu bile ni pojave koje ljudsko društvo rastaču iznutra. Sve veći materijalizam logično je urodio nevidenim hedonizmom, potrebom za sve većim uživanjem života bez ikakvih moralnih ograda. A cijena takvog života jesu različiti prije nepoznati oblici ovisnosti koji nerijetko završavaju u izravnom uništavanju ljudskoga života te pojava dotad nepoznatih bolesti poput side i sl. Tako je u glavnim obrisima izgledala slika svijeta u kojemu je Bog sve više gubio svoje mjesto i igrao sve bezvredniju ulogu u životu ljudi. Kršćanstvo se vjerojatno od svoga postanka nikad nije suočilo s tako snažnim i složenim izazovima na koje je trebalo odgovoriti.

Danas je potpuno jasno da nije bilo snage za takav odgovor. Crkva je, baveći se sve više sporednim pitanjima, trajnim organiziranjem i reorganiziranjem, raspravama i polemikama, sve više gubila snagu svoga poslanja u svijetu. Dok su stoljećima iz zapadne Europe polazili brojni misionari u sve krajeve svijeta, ta zapadnoeuropska Crkva krajem dvadesetoga stoljeća nije imala nikakve snage ni volje da iskoristi povijesni kairos i evangelizira istočnoeuropske narode nakon pada komunizma. Narodima koji su nakon polustoljetnoga ateističkog mraka bili žedni evanđelja nije ga imao tko navijestiti. Umjesto toga, na površinu je počela izbijati sva moralna bijeda klera koja će doskora ozbiljno uzdrmati ugled Crkve u očima nekršćana.

Međugorje je došlo kao odgovor na te znakove vremena i njega treba nužno promatrati u tome kontekstu. Kad s tim iskustvom danas čitamo poruku koju je Gospa dala, na upit nekih svećenika posredstvom vidjelice Marije Pavlović, što želi poručiti svećenicima, i posljednjem će sumnjivcu postati jasno kako je to bio proročki poziv: „Pozivam vas da pozovete sve na molitvu krunice. Krunicom ćete pobijediti sve nedaće koje sotona sad želi nanijeti Crkvi katoličkoj. Molite krunicu, svi svećenici! Posvetite vrijeme krunici!“ (25. lipnja 1985.). Zanimljivo bi bilo danas, s iskustvom svega što se poslije toga dogodilo u Crkvi i svijetu, znati do kolikog je broja svećenika tada uopće došla ta poruka, a još zanimljivije koliki su je uzeli ozbiljno. A ipak je to bilo vrijeme kad se počelo u velikoj mjeri događati ono što će dvadesetak godina poslije prouzročiti pravi potres u Crkvi.

(Nastavak u idućem broju)

Od ljeta 1981. Međugorje je postalo ispovjedaonica svijeta.

Božja volja i Kraljica Mira

Kada znamo što je Božja volja prema nama ljudima, lakše ćemo razumjeti zašto nas Gospa od početka ukazanja poziva da molimo, postimo, slavimo euharistiju, da se obraćamo, ispovijedamo... Naime, sve nam to pomaže da ostvarujemo ono što nam Bog želi, a to su mir, ljubav, život, oslobođenje, radost, sreća, praštanje... Osim toga, sada ćemo lakše razumjeti i tajnu grijeha koji ugrožava i razara sve što Bog u nama želi izvršiti; lakše ćemo ga prepoznavati, razotkrivati i pobjeđivati.

fra Marinko Šakota

Jedna od najvažnijih a istodobno najčešće pogriješno shvaćenih tema u duhovnosti je Božja volja. Zbog jednog i drugog razloga postavljamo pitanje: Što je Božja volja? Što Bog meni želi? Što Bog od mene želi?

Uvijek mi je bilo čudno i nikako se nisam mogao pomiriti sa shvaćanjem Božje volje u nekih ljudi. Naime, kad se nekomu dogodila neka nesreća čuo sam kako ljudi kažu: „To je Božja volja.“ Netko poginuo, a oni će: „Božja volja.“ Netko teško obolio: „Što ćeš, Božja volja.“ Dvoje bilo u automobilu, jedno poginulo, drugo preživjelo, a ljudi će za ovoga preživjeloga: „Samo ga je Bog spasio.“ U meni se javljalo pitanje: „A onaj što je poginuo? Što je s njim?“

Isusovo poslanje bilo je objaviti Božju volju

Iz takvog razumijevanja Božje volje proizlazi da Bog želi da mi ljudi trpimo, da budemo bolesni, da nam se događaju nesreće, da budemo nesretni. Nije onda čudno što neki vjernici dođu u sukob s Bogom pa mu počnu prigovarati i optuživati ga za sve i svašta, a posebice za trpljenje: „Zašto mi je Bog dopustio da patim, da obolim, da netko od mojih dragih strada...? Zašto je Bog baš meni dao križ?!“

Na pitanje što je Božja volja odgovor nam može dati samo Bog. Njega moramo upitati što je Njegova volja.

Isusovo poslanje bilo je objaviti Božju volju: „...jer siđoh s neba ne da vršim svoju volju, nego volju onoga koji me posla.“ Isus nigdje ne govori da je Božja volja čovjekovo

uništenje, nego spasenje: „Nisam došao osuditi nego spasiti“. Ne želi Bog čovjeku smrt, nego život: „Došao sam da život imaju, u punini da ga imaju“. Tu puninu trebamo živjeti ovdje na zemlji, ali ćemo je iskusiti u potpunosti tek u vječnom životu: „A ovo je volja onoga koji me posla: da nikoga od onih koje mi je dao ne izgubim, nego da ih uskrisim u posljednji dan.“ Isus nigdje ne govori da je Božja volja čovjekova patnja, nego ozdravljenje: „Dodite k meni svi vi umorni i opterećeni i ja ću vas odmoriti.“ Nije Božja volja nemir među ljudima, nego mir: „Mir vam ostavljam; mir vam svoj dajem“. Ne želi Bog da budemo žalosni, jer Isus je sve činio da radost naša „bude potpuna“.

Želim da svaki od vas bude sretan ovdje na zemlji...

I Gospa u Međugorju samim nazivom Kraljica Mira odašilje nam poruku da nam Bog preko nje želi darovati mir. Bog nije protiv

Zli želi da se ljudi razdvajaju, da u čovjeku i među ljudima bude nemir, da vladaju sukobi, ratovi, da se mrzimo. Uvijek kada u sebi ili u drugome primijetimo mržnju, negativna raspoloženja prema drugome, trebamo se sjetiti da Zli želi upravo to: da se ranjavamo, da ne razgovaramo, da se rastavljamo... Zli mi kaže: „Mrzi, ne praštaj!“, a Isus mi kaže: „Ljubi, praštaj!“

Shirmila Liojja Paris

čovjekove sreće na ovom svijetu. To nam Gospa majčinski poručuje: „Želim da svaki od vas bude sretan ovdje na zemlji i da svaki od vas bude sa mnom na Nebu“ (25. svibnja 1987.).

Doduše, nije u potpunosti točno da mi ne razumijemo što je Božja volja, ali ta je spoznaja često usko promatrana i jednosmjerna. „Svima je jasno što je volja Božja za druge

prema nama. Naime, kad god želimo da nas vole, poštuju, priznaju, pomažu, da nam prastaju i budu milosrdni s nama, da čuvaju naš dobar glas, da nas ne zaboravljaju, onda smo sigurni da je to volja Božja za njih. I istina je. To je volja Božja za druge prema nama. Međutim, često zaboravljamo da je volja Božja da i mi tako postupamo s drugima“ (fra Slavko Barbarić).

Slijedimo li Isusove riječi, bit će nam dobro i bit ćemo sretni

Shvaćajući što je Božja volja, možemo zaključiti i što je volja Zloga. Iz same grčke riječi za đavla *diabolos*, iščitavamo što on želi. Glagol *dia-ballein* znači razdvajati. Zli želi da se ljudi razdvajaju, da u čovjeku i među ljudima bude nemir, da vladaju sukobi, ratovi, da se mrzimo. Uvijek kada u sebi ili u drugome primijetimo mržnju, negativna raspoloženja prema drugome, trebamo se sjetiti da Zli želi upravo to: da se ranjavamo, da ne razgovaramo, da se rastavljamo... Zli mi kaže: „Mrzi, ne praštaj!“, a Isus mi kaže: „Ljubi, praštaj!“

Slijedim li volju Zloga, tada će mi biti loše i tada će nam biti loše; nosit ćemo terete u sebi; ranjavat ćemo se; bit ćemo nesretni; plakat ćemo, a Zli će likovati... Slijedim li, međutim, Isusove riječi, tada će mi biti dobro i tada ću biti sretan, jer jedino kad je ljubav u srcu, tada mi je dobro; tada u sebi osjetim mir, radost i sreću.

Budemo li sve to imali na umu i budemo li se pravodobno sjetili što je Božja volja a što volja Zloga, lakše ćemo razotkrivati taktiku zla i odupirati joj se, a opredjeljivati se za dobro. Nailazit ćemo na nemire i kušnje, iskusit ćemo svoju slabost i mane drugih, ali ćemo sve to nadvladavati upravo zbog toga što to Bog želi, a što je za nas jedino dobro. Radovat ćemo se, a Zli će biti tužan, jer nije uspio.

Dječice, molite i u svom životu tražite volju Božju

Sada kada znamo što je Božja volja prema nama ljudima, lakše ćemo razumjeti zašto nas Gospa od početka ukazanja poziva da

Nailazit ćemo na nemire i kušnje, iskusit ćemo svoju slabost i mane drugih, ali ćemo sve to nadvladavati upravo zbog toga što to Bog želi, a što je za nas jedino dobro. Radovat ćemo se, a Zli će biti tužan, jer nije uspio.

molimo, postimo, da slavimo euharistiju, da se obraćamo, ispovijedamo... Naime, sve nam to pomaže da ostvarujemo ono što nam Bog želi, a to je mir, ljubav, život, oslobođenje, radost, sreća, praštanje... Osim toga, sada ćemo lakše razumjeti i tajnu grijeha koji ugrožava i razara ono što Bog u nama želi izvršiti; lakše ćemo ga prepoznavati, razotkrivati i pobjeđivati.

Sve ovo što smo rekli, dobro je znati, ali je nedovoljno kod samog znanja ostati. Znanje je kao zrnje koje često ostane na površini pa ga „ptice nebeske pozoblju“ ili se zbog kamenita i plitka tla osuši. Znanju je potrebna ruka koja će ga povesti u dubinu duše, a to je u prvom redu molitva. „Zato, dječice, molite i u svom životu tražite volju Božju“ (25. travnja 1990.). „Pozivam vas da se svi odlučite za Boga i da iz dana u dan otkrivete Njegovu volju u molitvi“ (25. lipnja 1990.). „Molite, jer ćete samom molitvom moći svladati svoju volju i otkriti volju Božju i u najmanjim stvarima“ (25. ožujka 1998.). Kad otkrijemo Božju volju u molitvi, tada nam se ona otkriva i u drugim životnim situacijama. „Dječice, kad je Bog na prvome mjestu, onda ćete u svemu što činite tražiti volju Božju“ (25. svibnja 1996.).

Na koncu, kao Marija odlučimo se za Božju volju: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po Tvojim riječima.“ Kada se nađemo pred križevima i patnjom, kao Isus rećimo: „Oče, ako je moguće otkloni ovaj kalež od mene, ali neka ne bude moja nego Tvoja volja.“

Ako još uvijek nismo shvatili Božju volju ili ako nam u nekoj budućoj situaciji ne bude jasno što Bog želi, molimo svjesno „Oče naš, koji jesi na nebesima...“

Gospa nas ljubi i poziva da budemo istinsko svjetlo u našem umornom svijetu (II.)

Gospin dolazak i njezin ovoliko dug ostanak ovdje, prekretnica je za čovječanstvo. Prekretnica u smislu da budemo bolji i da se odlučimo za dobro, da ostavimo grijeh a prihvatitmo vrijednosti koje nam Bog daje. Na način kojim svijet danas živi, ne ćemo daleko doći, sve ćemo više tonuti u dubinu tame, u dubinu samozadovoljstva, sve ćemo više propadati i zato kažem, moramo prihvatiti taj put nade na koji Gospa zove.

Razgovarao Krešo Šego

Je li poručnik s Vama razgovarao o ukazanjima?

Ne, nismo izravno razgovarali, premda su i on i drugi zapovjednici znali da imam ukazanja. To sam vrijeme duhovno rastao, a zanimljivo je da sam prvi od svoga naraštaja ročnika pušten na petnaestodnevno odsustvo, i to za Božić. Pustili su me kući za Božić! Po povratku s odmora odmah sam pozvan u zapovjedništvo gdje su me ispitivali, u smislu zašto sam išao u crkvu. Ispitivao me je stariješina za sigurnost vojarne, no to sam doživio više kao šaljivi susret nego kao prijetnju. Čovjek je morao obaviti ono što mu je kazano da obavi.

Tih prvih dana u vojsci niste imali ukazanja?

Ne, na to me je Gospa pripremila. Kazala mi je da će biti sa mnom i da će mi govoriti preko srca. Počela mi se ukazivati nakon deset dana.

U razgovoru prije dvije godine rekli ste mi, a i maloprije ste ponovili, da do početka ukazanja, 24. lipnja 1981., niste ništa znali o ukazanjima. Zapitate li se ikada zašto je Gospa izabrala upravo vas šestero i upravo Međugorje?

Nema dana a da se, i to više puta, ne upitam, Majko, zašto baš ja. Sigurno je u ono vrijeme bilo puno više mladih koji su molili više od mene. Ne kažem da i ja nisam molio, sjećam se ljetnih dana kad smo nakon nizanjanja duhana sjedili ispod zida i molili naše stare molitve s preporukama koje su nas majke učile i, umjesto odmora, skupa su molile naše tri obitelji – moja obitelj, obitelj Markana Dragičevića i obitelj Jakovljeve mame Jake. Dakle, svaki se dan pitam, Majko, zašto ja, a kad si me već izabrala, pitam se dalje, majko, čini

li ja ono što ti očekuješ od mene, jesi li zadovoljna mnome. Jedanput, kad sam bio sam s Gospom, a prije toga bilo mi je teško, mučilo me je to pitanje i upitao sam Gospu: Majko, zašto baš ja, zašto si mene izabrala? Gospa se slatko nasmijala i rekla: *Drago dijete, znaš, ja nikad ne tražim baš najbolje.* Nakon toga više nikad to nisam pitao Gospu. Osobno nisam pitao zašto je izabrala ovo mjesto, no pitali su drugi vidioći i, koliko znam, rekla je da je ovu župu izabrala stoga što su ljudi mnogo trpjeli za vjeru i sačuvali je. To je ono što ja znam. Također je rekla da je ovdje našla čvrstu vjeru.

Jeste li u prvim danima ukazanja razumjeli Gospine nakane?

Kao dječaku, mnoge mi je stvari bilo teško razumjeti. Bio sam praktičan vjernik, odgojen u vjerničkoj obitelji, molio sam redovito, u školi sam bio tako, dobar učenik, i kad bih dobio ocjenu dobar ili dva plus, bio sam zadovoljan. Hoću reći, nisam bio poučen u stvarima s kojima nam je Gospa došla, pa kad je počela davati poruke, ponekad ih nisam razumio. U početku nisam bio toliko opušten i slobodan Gospu moliti da mi bolje objasni svoje riječi, no s vremenom sam sve bolje razumijevao što je njezin cilj, što traži od nas. Ljudima uvijek kažem da se nisam obratio preko noći, moje je obraćenje svakidašnji proces, moj životni program, kao što je to svakomu od nas. Svi se mi moramo odlučiti za put obraćenja, odlučiti se za dobro, a odbaciti ono što nije dobro. Svako jutro kad ustanem prvo je što pomislim, Majko, pomoz mi da ono što danas učinim bude po tvojoj volji, ne po mojoj volji, već po volji tvojoj i tvoga Sina. Uvečer kad legnem pitam se, Majko, je li sve bilo dobro što sam danas učinio. Ta pitanja ujutro i navečer uvijek su

sa mnom. I cijeli dan, od prošlodnevnog do večerašnjeg ukazanja, sve što činim nastojim da prolazi kroz filtar, da u filtru ostaje ono što je loše a prolazi samo ono što je dobro. I svaki ću dan mijenjati taj filtar, jer pred Gospu želim doći čist. Znam da me Gospa ne će kritizirati, ona nikad ne kori, nego odgaja i vodi s ljubavlju. Savjetuje i odgaja, ali kao čo-

vjek – kao i svaki čovjek, mnogo toga možemo napraviti sami a da nam Gospa izravno ne govori, jer kroz molitvu saznajemo što treba činiti, što je dobro a što nije dobro, što moramo učiniti da bismo svoje vene otvorili prema Bogu.

Rekli ste da desetak dana, na početku služenja vojnog roka, niste imali ukazanja. Jeste li još kad imali stanku?

To je bilo samo prvih deset dana, na što me je Gospa pripremila. Poslije sam imao ukazanja za koja sam se mogao pripremiti i koja su, sukladno uvjetima, kratko trajala. A potom sam imao molitvenu skupinu u Ljubljani i za ukazanja sam se mogao pripremati kao što sam to činio kod kuće. Ta molitvena skupina bili su fokolari Chiare Lubich, bilo ih je do trideset članova, ima-

li su svoju kuću u kojoj sam redovito molio i imao ukazanja.

Jeste li imali neprilika idući k njima?

Nisam imao nikakvih neprilika, nisam primjećivao da me netko prati.

Jeste li mogli ići u crkvu?

Tada nisam išao, ali smo u zajednici imali svećenika i mogao sam prisustvovati sv. Misi.

Imate li ponekad po dva ukazanja dnevno?

Da, već dvadeset osam godina vodim molitvenu skupinu i imamo sastanke ponedjeljkom i petkom. Svaki taj dan imam dva puta ukazanja, redovito u 18.40 i na sastanku molitvene skupine u 22 sata.

Biti s Gospom znači biti u svjetlu raja, gledati raj; vratiti se iz toga svjetla na zemlju nije jednostavno, i nakon svakog ukazanja potrebno mi je dosta vremena, i po nekoliko sati, da se priviknem na realnost, da prihvatim ovaj svijet. Jednostavno, to nimalo nije lako.

Ivan Dragičević o ukazanjima svjedoči kanadskim hodočasniciima.

Gospodin mi je mnogo dao, ali mnogo od mene i traži

Vaš život kao i životi ostalih vidjelaca, drukčiji je od života nas ostalih ljudi. Svakodnevno imate susret s Gospom, za koji se pripremate molitvom, svjedočite o ukazanjima... Jeste li ikada u minulih dvadeset devet godina pomislili kako bi vam svima život bio lakši i jednostavniji da nije te milosti? Još jasnije, je li Vam teret ovo što nosite?

Ne samo da mi to nije nikakav teret, nego mi je ovo velika radost i veliki dar, ali i velika odgovornost. Znam da mi je Gospodin mnogo dao, ali od mene i mnogo traži. Potpuno sam svjestan odgovornosti koju nosim i s tom odgovornošću živim svaki svoj dan. Vjerujte mi, živjeti ovih dvadeset devet godina s Gospom, u takvu sam raspoloženju da mi ni jednog trenutka ne bi bilo žao umrijeti. Vidio sam sve i znam što me čeka u Nebu, pa ovaj zemaljski život postaje nebitan, prazan. Biti s Gospom znači biti u svjetlu raja, gledati raj; vratiti se iz toga svjetla na zemlju nije jednostavno, i nakon svakog ukazanja potrebno mi je dosta vremena, i po nekoliko sati, da se priviknem na realnost, da prihvatim ovaj svijet. Jednostavno, to nije nimalo lako.

Kako se osjećate kad završi ukazanje?

Ponajprije, tada teško govorim. Tko je god bio sa mnom za vrijeme ukazanja kad ljudima prenosim Gospine riječi, jer to činim nakon svakog ukazanja, vidi da su moje oči još uvijek sklopljene. Kad ukazanje završi, ja sam još s njom i teško mi je vratiti se u ovaj svijet, oči mi još suze, na taj način još želim biti s Gospom. Ne vidim je, ali želim biti s njom. To je nešto što je zaista teško opisati, kao što je teško opisati i ukazanje, vrijeme kad si s Gospom. Ljubav Majke nemoguće je opisati riječima; kad me na ukazanju gleda, i kad gleda sve one koji su tada nazočni, njezine oči, lice niz koje ponekad od radosti idu suze, nemoguće je opisati. Nedavno su ukazanju bila nazočna sto dva svećenika, i to je bilo nešto posebno. I uvijek je nešto posebno kad Gospa vidi svećenike, svoje ljubljene, to je stvarno nešto posebno, ne mogu to dovoljno istaknuti. Gospa mnogo moli za svoje pastire da mogu čuvati svoje stado. Kao što nam kaže evanđelje, a Gospa ponavlja, ako se izgubi jedna ovcu, moraš ostaviti onih devadeset devet i tražiti izgublenu ovcu. Gospa to govori, i moli za zvanja u Crkvi, a opet, zvanja nema ako nema obiteljske molitve jer Bog zove u obitelji, svećenik se rađa u obitelji.

(Nastavlja se)

Isus i Samarijanka

(Ivan 4,1-42)

Teološki duboko, Ivanovo Evanđelje različito je od triju drugih, pisano je na drukčiji način. U njemu je, na neki način, odvagan svaki simbol, svaka riječ, ono je najzahtjevnije, ono traži puno vremena u molitvi da se približimo riječi koju sadrži, riječi koja nosi život. U tom Evanđelju Ivan opisuje jedan od najneobičnijih susreta Isusa uopće s nekim, jedan od najdubljih dijaloga uopće zapisanih u Novom zavjetu, jedan od tekstova koji je, meni se čini, najčešće u životima ljudi koji su ga čitali činio ono što opisuje, jedan od najučinkovitijih tekstova.

fra Ante Vučković

Riječ je o četvrtom poglavlju Ivanova Evanđelja (Iv 4,1-42), o jednom neobičnom susretu u kojem gotovo da nema čovjeka koji ne bi mogao sebe vidjeti. Valja nam misliti da je Ivan, koji je pisao ovaj tekst, to činio nakon duge molitve i promišljanja. Bio je kratko s Isusom, tri godine. Ljudi koji žive zajedno znaju da je tri godine malo vremena, to je premalo s nekim tko vas ispunja oduševljenjem, snagom za život. Onda je Učitelj brutalno ubijen, onda je uskrsnuo, otišao iz vidljivoga u nevidljivo, a Ivan je ostao na zemlji. Dugo se vremena bavio onim što je vidio, pitao se što se to uopće dogodilo, što to znači za nas, i pisao je. Kratko, ali duboko i odmjereno. Pisao je tekst koji će doći u ruke mnogim naraštajima nakon njega. Doći će i u naše ruke, i činiti ono što je činio od početka: otvaraći prostor za susret s Bogom. Riječ je o opisu susreta Isusa i Samarijanke. Ovaj tekst opisuje promjenu jedne žene, promjenu njezina poznavanja Boga, promjenu njezina poznavanja sebe same.

Snažan susret Boga i čovjeka

Tekst počinje vrlo neobično, i to je možda lekcija koja će nam biti sve važnija što vrijeme ide dalje. Riječ je o jednom sukobu, jednom prijevratu između Isusovih učenika, farizeja i onoga što se događalo blizu rijeke Jordana. Naime, nakon Isusova krštenja, kaže Ivan, Isus je neko vrijeme ostao blizu rijeke Jordana gdje je krstio, on i njegovi učenici. Onda je nastao umjetni prijevrat: tko krsti više ljudi? Komu ljudi više idu? Taj prijevrat nalazimo još u trećem poglavlju, gdje dolaze Ivanu i kažu: onaj koga si ti

krstio skuplja više ljudi! Kako reagira Ivan Krstitelj? Tko ima zaručnicu – zaručnik je, a prijatelj zaručnikov se raduje! Ivan ne upada u sukob, ne upada u suparništvo, ne misli da mu je Isus suparnik, raduje se što ljudi preko njega dolaze Bogu. Ni Isus ne upada u suparništvo. Štoviše, kad ljudi zbrajaju tko krsti više, komu ljudi više dolaze, on okreće leđa Judeji, Jordanu, i odlazi u Galileju. Ostavlja iza sebe prijevrat.

Ivanov je tekst sjajan. Tamo je bio prijevrat o tome tko ima više ljudi oko sebe, tko ih više krštava, i okreće se u samo jedan susret Isusa i jedne žene. Ondje mnoštvo – ovdje jedna žena. Isus okreće leđa mnoštvu. To mi se čini prilično značajnim, jer mi lako upadnemo u napast statistike misleći: tamo gdje ima više ljudi, tamo su stvari značajnije, tamo je intenzivnije, sigurno je čak religiozno i Bog prisutniji. Ivan pak kaže da kad je Isus to ostavio iza leđa, u neobičnom susretu s jednom ženom dogodilo se da se promijenio njezin život, i preko nje se obratilo cijelo jedno mjesto. Za Ivana je to prilično jasan jezik, i on kaže: važnije je jedno istinsko obraćenje nego li zbrljanje krštenja. Jer ako se jedno istinski obrati, onda preko njega mnogi dođu u živi odnos s Bogom. Ako mi pak samo zbrajamo ljude koji su došli na krštenje, može se dogoditi da ima mnogo prisutnih a nitko obraćen. Znamo da je zapadna povijest kršćanstva obilježena imenima ljudi koji su obraćeni. Najčešće smo od njih živjeli. Kad vidite franjevački habit znate da je važnije Franjino obraćenje nego život tolikih tisuća franjevaca, jer mi svi na neki način crpimo iz snage koja je proključala iz njegova obraćenja. Tako se nešto dogodilo s ovom

Samarijankom, jer se tu dogodio vrlo snažan susret Boga i čovjeka, i iz njega je proključala snaga Božje prisutnosti i dotakla druge ljude. To je bitan moment da otkrijemo kako je možda mnogo važnije da se moj život promijeni iz susreta s Bogom, nego da pokušam zbrajati koliko ima kršćana oko mene, ili da pokušam druge obratiti, natjerati u neke forme, kalupe. Ivan je prilično jasan. Kaže da Isus ostavlja iza sebe mjesto prijevora i ide u Galileju, i ovaj se susret događa na pola puta, između Judeje i Galileje, u Samariji.

Susret s Bogom prodiere kroz cijeli ljudski život

Samarija pripada Palestini, ali tamo žive Samarijanci koji su jednom bili Židovi, koji su pripadali istom narodu, ali su – nakon što je srušen hram i nakon što su Izraelci odvedeni u babilonsko ropstvo – ostali, trgovali, vjenčavali se sa Sircima, i kad su se Židovi vratili iz ropstva i htjeli u Jeruzalemu ponovno graditi hram, Samarijanci su im ponudili pomoć, ali su Židovi odbili: ne, vi ste se miješali i surađivali sa strancima koji su nam srušili hram, vi niste čisti. Niste pravi Izraelci, niste pravi Židovi. Od tada među njima postoji jaka podvojenost. Samarijanci i Židovi ne razgovaraju, ne družu se. Odijeljeni su zidom međusobnog predbacivanja. Isus pro-

Bog ne očekuje da odjednom uzletim na njegovu razinu. On se spušta do čovjeka. To je jedna od bitnih stvari za razumijevanje Utjelovljenja. Ono nam kaže da čovjek ne mora najprije biti čist, jak duhom, da bi imao odnos s Bogom. Bog se spušta k njemu tamo gdje on jest.

lazi kroz Samariju. Tamo pak postoje tragovi koji tvore zajedničku prošlost. Samarijanci imaju pet knjiga Mojsijevih – Toru. Imaju drugačiji razvoj svećeništva i religioznog života, ali jedna od zajedničkih stvari je Jakovljevi zdenac. Jakov je otac izabranog naroda, Bog mu je dao ime Izrael.

Ivan opisuje susret Isusa i Samarijanke na Jakovljevu zdenca. Kaže najprije da je Isus bio umoran. To je prvi detalj. Ivan je prepun detalja. Isusov umor već je prigoda za jedan bitan susret. Ljudska potreba za vodom. Isus je sjedio kraj zdenca i nije mogao do vode. Bila je otprilike šesta ura. Čini nam se usputno, ali Ivanu je to jako bitan detalj. Podne je, sunce je u zenitu, trenutak je to kad sunce dođe u položaj iznad zdenca i zdenac se može vidjeti do dna. To je jedini trenutak u danu kad sunce pomaže vidjeti dno zden-

ca. To se dogodilo s ovom ženom u susretu s Isusom: kao što je sunce svojim zrakama probilo sve do dna zdenca, tako susret s Bogom, kad je ozbiljan kao ovaj, prodiere kroz cijeli ljudski život. Čovjek do dna otkrije da je u svjetlu. Vidi se do dna. Jednom slikom iz fizičkog svijeta sunca, zdenca i vode, ulazimo u duhovni svijet u kojem je Bog sunce, a čovjek kao zdenac koji potrebuje svjetlo odozgo da bi spoznao tko je i kakav je u sebi samome.

Isus ruši zidove među ljudima

Još je nešto bitno: podne je vrijeme kad se ne ide na zdenac. Vrijeme za zdenac je ujutro i poslije podne, navečer. Zdenac je mjesto na kojem se susreću žene, mjesto razgovora. Ivan hoće da uočimo kako ona nije došla u pravo vrijeme po vodu, i da vjerojatno

ima razlog za to. Njemu to znači: za susret s Bogom i ne vrijeme je dobro vrijeme. Čovjek se s Bogom može susresti i u nepredviđeno vrijeme, u trenutku dok radi svakidašnje poslove. No, kako to da Samarijanka dolazi kad nitko ne dolazi na zdenac? Iz kasnijeg razgovora otkrit ćemo da vjerojatno ima razloge zbog kojih izbjegava ljude. Iz vlastitog života znamo da ima trenutaka u kojima ne želimo susresti druge, u kojima se osjećamo neshvaćeni, neprihvaćeni, odbačeni i mislimo: kad je tako, bolje mi je da ih ne vidim. Izbjegavamo ljude. Ponekad izbjegavamo ljude i u vlastitoj kući, idemo u hladnjak kad nema onih s kojima smo posvađani.

Uočavamo, netko tko ima poteškoća s ljudima, na zdenca susreće Isusa. Taj susret ima svoju stupnjevitost. Mnoštvo je nesporazuma između Isusa i Samarijanke. Koga Samarijanka vidi? Ona dolazi na zdenac, nalazi Isusa koji traži piti. Kako ona reagira? Ne daje mu piti, nego pita: kako ti, Židov, tražiš od mene, Samarijanke, da ti dam piti? Što Isus čini? Isus krši dvije zabrane: prvo – da uopće razgovara s nekim od Samarijanaca, i drugo, da uopće razgovara sa ženom. Ivan hoće da primijetimo kako Isusu to nije bitno, kako on ne poštuje ono što svi poštuju. Ivan je čak možda i ironičan jer nam daje do znanja: čak i kad su svi odnosi između Židova i Samarijanaca prekinuti, ima nešto što funkcionira, a to je trgovina! Njegovi su učenici išli Samarijancima kupiti hranu. To smo mi iskusili ovdje, u ratu. Trgovina uvijek funkcionira. Ona ruši sve religiozne i nacionalne barijere. Kad se učenici vrate, svi će primijetiti da Isus razgovara sa Samarijankom – koja je istodobno i žena – i nitko ne će reći niti jedne riječi. Svi smo primijetili, ali nitko se nije usudio ništa reći naglas. Prekršeno je nešto. Ivan je to dobro zapamtio i htio nam je prenijeti da tamo gdje su ljudi postavili zidove između sebe, Isus ih ruši, slama. Ivan hoće da razumijemo, Isus jest Židov, ali on hoće biti sa svima. Univerzalni Bog u odnosu sa svim ljudima.

Bog se spušta čovjeku

Ima još jedna stvar koju baš ne primjećujemo. Kako Samarijanka pristupa Isusu? Pristupa mu koketirajućim pitanjima. U njemu ne vidi Boga, ne vidi Mesiju, nego muškarca, i ophodi se s njim možda na jedini način na koji je naučila ophoditi se s muškarcima: jezikom koji se igra smislovima, jezikom zavodjenja. To je zanimljivo i bitno uočiti. Znamo da zavodjenje počinje najprije u jeziku, kad kažem jedno, a mislim drugo. Žena počinje takav govor, Isus ga ne prekida, on ulazi u njega.

Nastavak na 19. str. ►

Neka oboje raste

Drugi posao našega ega, osim da održava granice lijepima prema vani, jest da održava pod kontrolom neprihvatljivi dio sebe. U svima nama postoji dio koji se iz nekih razloga, po kriterijima nekih ljudi, drži neprihvatljivim. I upravo taj dio nas, loše misli i osjećaje i sve drugo što ne bismo smjeli imati (a svi imamo) naš ego drži pod kontrolom. I ako se nismo u stanju progledati u istini i sprijateljiti se sa svojim sjenama, ostajemo zatvoreni za promjenu i rast.

s. Dominika Anić

U Matejevu Evanđelju (13. poglavje) čitamo Isusov govor o Kraljevstvu nebeskom kroz sliku čovjeka koji posija dobro sjeme na svojoj njivi. Ali i o neprijatelju koji noću, dok čovjek nije bio budan, posije svoje sjeme po već zasijanoj njivi. Dobro i loše sjeme često imaju iste uvjete za rast i sazrijevanje.

Ljudi se već pomalo pripremaju za proljetnu sjetvu. Čiste i obrezuju svoje voćnjake, spaljuju korov i uređuju oranice. Prilika je to da se malo pozabavimo i njivom svoga života. Svatko od nas želi posijati dobro sjeme na toj njivi, svojoj njivi. I oko toga se redovito potrudimo. Ali nismo lišeni uvijek prisutne napasti da, dok mi „spavamo“, dođe neprijatelj i posije kukolj po pšenici koju smo mi prethodno posijali.

Nevidljivi kukolj

Na njivi svoga života mi, istina, sijemo samo dobro sjeme i želimo da nam se dobro umnoži i da dobar rod donese. Nerijetko nam se, međutim, dogodi, kad pogledamo tu njivu, vidimo da na njoj raste i kukolj koji nismo sijali niti smo ga ikako željeli. On se tu i tamo, više ili manje, nađe u nama, među nama, ne znamo otkuda je došao – raste zajedno s pšenicom, s dobrom. Kukolj je skriven, nevidljiv, sve dok ne uhvati maha. Jako slično onomu što smo zasijali i željeli, a ipak nije isti.

Vrlo neobičan odgovor dobile su sluge kad su izvijestile gospodara o postojanju

kukolja na njegovoj njivi zasijanoj pšenicom i o svojoj namjeri da odmah idu počupati ga. Ne, rekao im je, jer bi čupajući kukolj mogli i nehotice počupati pšenicu. Odgovor tako različit od naših. Iznenađujući. Mi obično želimo odmah riješiti problem, odmah počupati kukolj, odmah potražiti i kazniti odgovorne. Sebe same ili druge. A gospodar, Gospodin, sugerira strpljivost. Zna da sve što se brzopleto uradi može nanijeti štetu drugomu, onom dobrom u nama samima ili među nama.

Znamo da nam se u životu, ili bolje reći u pojedinim njegovim fazama, nešto čini kao kukolj, ali ako se strpimo to se može preobraziti u pšenicu. Nekada se iznenadimo da se neke naše odlike koje smo smatrali lošima, pokazuju kao najsočnija pšenica koja onda hrani naš život i naše nastojanje oko dobrote. Sve treba svoj proces, svoj rast i vlastiti ritam, čekanje do žetve.

S druge strane, za neke naše odlike za koje smo mislili da su pšenica, pokaže se nenadano da su kukolj, opterećuju nas, guše našu životnost. Primjerice, dok smo mladi, savjest većine nas formira se kolektivnim stavom koji dominira trenutačnom kulturom i ponekad ima vrlo slabe veze s evanđeljem.

Isus u spomenutom odlomku iz Matejeva Evanđelja kaže: „Ostavite oboje neka raste.“ Zvuči nam gotovo nevjerovatno jer mi obično ne postupamo tako. Zna Isus, ako odrastamo u tjeskobnoj zabrinutosti i stalnom premišljanju što je kod nas pše-

Nekada se iznenadimo da se neke naše odlike, koje smo smatrali lošima, pokazuju kao najsočnija pšenica koja onda hrani naš život i naše nastojanje oko dobrote. Sve treba svoj proces, svoj rast i vlastiti ritam, čekanje do žetve.

Da bismo odrasli i upoznali svoju dušu, nužno je da budemo pogođeni nekom patnjom, da shvatimo kako smo tek ljudi nemoćni i slomljeni životom. Tada ne ćemo imati potrebe ništa braniti i ništa dokazivati. To je iskustvo istine i evanđeoske slobode. To je naš kukolj kojem smo dopustili da dozori i sada ga možemo mirno odijeliti od pšenice.

nica a što kukolj, još ako k tomu neprestano plijevamo i čupamo vrteći se samo oko vlastite „savršenosti“, vrlo je vjerojatno da ćemo promašiti bit života. Život će nam izmaknuti, proći mimo nas dok smo mi zablavljeni čupanjem i najmanjeg kukolja, zabrinuti za neku svoju savršenost koju smo sami definirali. To ponekad nema nikakve veze s Bogom nego s našom potrebom da sve kontroliramo i da na duhovnom putu „uspijemo“, a nema ništa opasnije od duhovnog uspjeha jer je u većini slučajeva samo iluzija. I previše je ljudi koji žive svoje živote u iluziji umjesto u istini, a naš je Gospodin pak ljubitelj istine.

Simone Weil, Židovka koja je pred kraj svoga života prešla na kršćanstvo, rekla je: „Kada bih morala birati između Krista i istine, izabrala bih istinu. Sigurna sam da bih istinski tražeći istinu završila u Kristovu naručju.“

Istinoljubivost – težak put

Često se događa da mnogi ljudi idu za Kristom, za njegovim imenom, za onim što on predstavlja u našoj vjeri, ali nisu istinoljubivi. Uopće ne vole istinu nego onaj imidž

Krista koji im je dala izvanjska pobožnost. Možda je Krist za njih tek projekcija njihovog vlastitog ega, potrebe da i oni budu religiozni, da budu savršeni ili nešto drugo. Potrebni su nam ljudi koji će voljeti istinu i biti spremni za nju se žrtvovati. Potrebno je moliti za istinoljubivost, za život u istini u nama i među nama, pa čak i kad je ponižavajuća. Vjerujem da upravo tu leži i tajna našega straha, biti u istini, biti istiniti pred sobom, pred Bogom, pred drugima i pred životom.

U građenju onoga što nazivamo svojim identitetom, onim svojim jednim i vlastitim, svatko od nas postavlja i neke svoje granice koje želimo održati da prema vanjskom svijetu izgledaju divno. Te se granice nužno moraju razmicati i ponekad nestajati ako se želimo otvoriti istini. To je utoliko teže što smo uporniji te svoje granice zadržati nedirnutima. Dobro je ovako kako jest, nisam spremna ni za kakvu promjenu. Naša je istina ona koju smo sami definirali. Jedan od najuspješnijih načina zadržati svoje granice i svoju istinu jest poslužiti se svojom konstrukcijom vjere, olako kazati: „Bog je tako rekao“, ili „Bog to hoće, to je njegova volja.“ Nema opasnijeg i težeg načina da podržimo svoj otpor promjeni i obraćenju, ako za to koristimo Boga.

Drugi posao našega ega, osim da održava granice lijepima prema vani, jest da održava pod kontrolom neprihvatljivi dio sebe. U svima nama postoji dio koji se iz nekih razloga, po kriterijima nekih ljudi, drži neprihvatljivim. I upravo taj dio nas, loše misli i osjećaje i sve drugo što ne bismo smjeli imati (a svi imamo) naš ego drži pod kontrolom. I ako se nismo u stanju progledati u istini i sprijateljiti se sa svojim sjenama, ostajemo zatvoreni za promjenu i rast. Živimo u samoobmani i neistini. A to nas udaljuje od istine i gura u laž. Glavni razlog zašto ljudska bića ne poznaju sama sebe je taj što se skrivaju od svoga sjenovitog svijeta. To je uglavnom zato što žele lijepo ispasti pred drugima i što se prave da sjena nema. Mnogo se energije troši na to. Mnogi životi nas kršćana završe kao obične kamuflaže i negacije, umjesto da prate istinu i uživaju u njezinoj slobodi. Za to je iskustvo potrebno doživjeti određeni neuspjeh. Da bismo odrasli i upoznali svoju dušu, nužno je da budemo pogođeni nekom patnjom, da shvatimo kako smo tek ljudi nemoćni i slomljeni životom. Tada ne ćemo imati potrebe ništa braniti i ništa dokazivati. To je iskustvo istine i evanđeoske slobode. To je naš kukolj kojem smo dopustili da dozori i sada ga možemo mirno odijeliti od pšenice.

Franjevačka mariologija u prvoj polovici sedamnaestoga stoljeća

Franjevačku mariološku tradiciju u prvoj polovici sedamnaestoga stoljeća zadužila je osobito jedna žena, ubrojena među značajnije španjolske mistike, Maria d'Agreda. Njezino djelo *Mistični Božji grad – Život Djevice Marije* opisuje sve događaje Gospina života – od predodređenja do uznesenja.

fra Miljenko Šteko

Osam Lovre iz Brindizija, koji je obilježio prijelaz mariološke franjevačke misli i pobožnosti iz šesnaestoga u sedamnaesto stoljeće, o kojem smo pisali u prošleme broju, nalazimo još znamenitih franjevaca, među kojima svakako treba spomenuti kastiljanskoga franjevca mariologa Melchiora de Cetinu. Nisu nam poznati točni nadnevi njegova života, ali su nam poznata njegova djela. Službom je bio lektor svete teologije i propovjednik. Kao teolog zauzeo se za oživljavanje ideje posvete Mariji kao sluga, odnosno rob, kako je to ranije započeo spominjati Juan de los Angeles. Teološki je doradio njegova nastojanja te ih izdao pod naslovom „Exortación a la devoción de la Virgen Madre de Dios“, posvetivši rad sestrama u Alkali koje su tada i živjele spomenutu karizmu.

Marija nam je darovana za majku

Služenje ili robovanje, koje zastupa fra Melchior, u sebi nosi sve oznake uobičajenoga teološkog pojma nasljedovanja. Posvetno nasljedovanje osobito je potrebno sestrama – smatrao je on – budući da se Gospa i u litanjskim molitvama zaziva Djevicom djevica. Fra Melchior kao potku vlastitome promišljanju koristi mnoge biblijske izraze, osobito one iz psalama, te ih stavlja u kontekst osobito privrženoga služenja, usporediva s pojmom ropstva. Zapravo, kad čovjek otkrije krjeposne vrijednosti onda ih želi nasljedovati, bez mogućnosti da krene na drugu stranu. Naravno da bismo mogli govoriti o često naglašavanom pitanju slobode. No, sloboda je ovdje preduvjet ranijega opredjeljenja: potpuno za Boga, po Gospinu primjeru. Fra Melchior navodi i razloge za ovakva opredjeljenja: Marija nam je darovana za majku; ona je naša odvjetnica i zagovornica; ona ima vlast koja nadilazi sve stvorenje na zemlji; a ljepota njezina tijela i duše jed-

Marija, zajedno sa svojom majkom, u vlastitoj kući osniva ženski franjevački samostan. Budući da je ispovjednik uočio izvrsnost i neobičnost duhovnoga govora i slika koje mu je opisivala, naređuje joj godine 1637. da to napiše. Tako nastaje njezino prvo djelo *Mistični Božji grad – Život Djevice Marije*.

nostavno nas privlači, poput magneta, prema Bogu koji je izvor sve ljepote. Još jedan španjolski franjevac s početka sedamnaestoga stoljeća, Francisco de Castillo Velasco, naglašava ljepotu Gospina bića braneći istodobno škotističke postavke. Njegovo naglašavanje škotističkih postavki čak ga je dovelo pred inkvizicijski sud u Toledu gdje je uspio obraniti svoje naučavanje. Sud je, naime, izrijeком potvrdio naučavanje o Marijinoj izuzetosti od grijeha praroditelja. Fra Francisca se, stoga, drži i početnikom plodne škotističke škole u Španjolskoj.

Sačuvana od grijeha

Fra Francisco Guerra (+1657.), španjolski franjevac i biskup Cadice i Plasencie, ostavio nam je poznato djelo „*Maiestas gratiarum et virtutum omnium Deiparararum Virginis Mariae*“, u kojem bistri pojmove Marijina bezgrješnoga začeca. Fra Francisco piše o Marijinoj čistoći tijela i duha. Naglašava zanimljivo polazište o Marijinu uznesenju na nebo. Govori o ljudskom zajedničkom usudu umiranja i raspadanja tjelesnosti. A onda nam pred oči stavlja Mariju koju je Bog očuvao od toga ljudskoga baštinenog principa. Ako je Bog sačuvao i Marijino tijelo od raspadanja, kako ne bi sačuvao i njezinu dušu od svake ljage grijeha? – pita se on. Bog je, jednostavno, Mariju sačuvao. Ako je Marija, piše ovaj teolog, kraljica i vladarica svega stvorenoga, u duhovnome i materijalnom obzoru, onda je ona, i u ljudskoj logici, jednostavno sačuvana od grijeha koji je ušao u svijet (usp. *Maiestas*, str. 403). Govoreći o Marijinoj pozvanosti da prosuđuje o ljudskoj stvarnosti, u odnosu na milosrđe koje posreduje, ona jednostavno nije mogla biti dotaknuta grijehom te iste ljudske stvarnosti. Jer kako bi mogla prosuđivati kad samo potpuna neporočnost može biti objektivna? – pita se autor, potvrđujući postavke Marijine bezgrješnosti. Istim logičkim vezom Guerra

razrađuje temu Marijina kraljevanja, jer ona je Kraljica. Kraljevanje u sebi sadrži načelo izuzetosti od zakona nad kojim se bdije. Autor opisuje razliku između zakonodavca i podložnika zakonu svoga vremena – valja imati na umu tadašnju kraljevsku doktrinu i praksu zakonodavstva – te se pita: kako bi Marija mogla biti ono što jest da je bila podvrgnuta zakonu grijeha?! (Usp. *Maiestas*, str. 353). Naravno, autor ovdje, kao i nakon svake svoje teze, potkrjepljuje Marijinu bezgrješnost. Posebnost svih njezinih postavki osobito se ističe u barem tri sustavna argumenta. Prvi je u istančanom opisu Marijine predodređenosti u odnosu na Krista. Marija je, naime, predodređena odmah nakon Krista i nerazdvojivo je vezana uz Krista, a prije ijednoga drugog stvorenja. I tu je sad široka lepeza obrane Marijine izuzetosti od grijeha. Drugi je vezan uz Marijino posredništvo, odnosno zagovor. Naravno, i ovo je plodno tlo našem autoru u razradbi bezgrješnosti. I treća potka nosi isti zaključak – bezgrješnost, a vezana je uz suradnju Marijinu u obnovi ili preporođenju čovječanstva. Krist nosi jedincatost i neusporedivost otkupitelja ljudskoga roda, a Marija je tako intimno povezana s Kristom da je autor naziva suotkupiteljicom u djelu otkupljenja (usp. *Maiestas*, str. 518). Uz ovoga autora valja spomenuti i nekoliko vrlo oštih teza s kojima se obračunavao s naučavanjem Luthera i luteranizma, osobito nauku izrečenu o Blaženoj Djevici Mariji (izrijeком se spominju i dva Lutherova djela: *Von der babylonischen Gefangenschaft der Kirche* i *Von der Freiheit eines Christenmenschen*).

Gospina zagovornička uloga

Prva polovica sedamnaestoga stoljeća zapamtila je i fra Alessija Segálu da Salò (+1628.), kapucinskoga mistika i propovjednika, koji je osnovao „Bratstvo potpore“ za duše u čistilištu. U bogatjoj ostavštini mističnih i propovjedničkih zapisa nalazi se i nekoliko njih posvećeno Gospi, među kojima osobito prošireno i prevedeno „*Arte mirabile per amare, servire et honorare la gloriosa Vergine Maria*“. Većina njegovih spisa veliča Gospinu zagovorničku ulogu kojom on želi potaknuti vjernike da se mole Gospi za pokojne. Uz pobožnost Gospi fra Alessio ističe nužnost pokorničkih djela, a ona se lakše provode u zajedništvu s drugima – zato ističe važnost bratstava.

Konventualac fra Angelo Volpe (+1647.), teolog škotističke linije, sabrao je Škotovu ostavštinu koja je izišla u dvanaest knjiga, u obliku Summe: „*Sacrae Theologiae Summa Joannis Duns Scoti*“. No, nije sve išlo bez poteškoća. Iako je fra Angelo za života bio ugledan profesor u Asizu i voditelj Općega teološkog studija u Napulju, ova je Summa jedno vrijeme bila stavljena na Index zabranjenih knjiga i to upravo radi marioloških postavki u kojima se govori o Marijinoj vječnoj predodređenosti. Poslije će se vrlo pokazati kako je Volpe dobro pojašnjavao Škotove misli, ali je, čini se, znao prijeći crtu tolerancije prema tomističkim mariološkim postavkama onoga doba.

Najčistiji kristal

Franjevačku mariološku tradiciju u prvoj polovici sedamnaestoga stoljeća zadužila je osobito jedna žena, ubrojena među najznačajnije španjolske mistike, Maria d'Agreda (1602. – 1665.). Zanimljiva je, zapravo, čitava njezina agredska obitelj. Otac i dva brata ušla su u franjevački red. A onda Maria, zajedno sa svojom majkom, u vlastitoj kući osniva ženski franjevački samostan. Budući da je ispovjednik uočio izvrsnost i neobičnost duhovnoga govora i slika koje mu je opisivala, naređuje joj godine 1637. da to napiše. Tako nastaje njezino prvo djelo *Mistični Božji grad – Život Djevice Marije*. Djelo je podijeljeno u osam knjiga, a opisuje sve događaje Gospina života – od predodređenja do uznesenja. Djelo je pisano vrlo pitkim pripovjedačkim stilom, a sadržajno potpuno odgovara škotističkom naučavanju o Gospi. I eto poteškoća s onima koji Škotov nauku nisu prihvaćali. Kratko se taj spis nalazio i među zabranjenim knjigama. Međutim, njegova velika popularnost u ondašnjim sveučilišnim krugovima i naknadno potvrđena ispravnost nauka učinili su da ovo djelo postane jedno od najnavođenijih spisa o Gospi. Valja spomenuti da ga nalazimo i u Monfortovoj pravoj pobožnosti Gospi. Tako je ova pripovjedna mariologija postala nezaobilaznim duhovnim štivom mnogim kasnijim svetim likovima Crkve. Gospinu čistoću i odsjaj ljepote na jednome mjestu opisuje kao najčistiji kristal koji prosljeđuje sunčeve zrake na okolinu. Približimo se Gospi da nas božanske zrake obasjaju – poziva čitatelja.

► Nastavak s 13. str.

Religiozni je jezik vrlo sličan jeziku zavodjenja! U religioznom jeziku kažemo voda a mislimo na krštenje, kažemo vino a mislimo na krv Kristovu. Riječi imaju više smislova, ali nisu na istoj razini. Razlikuju se. To da Isus nastavlja razgovor s ovom ženom na njezinoj razini, za nas je kapitalno. Bog ne očekuje da odjednom uzletim na njegovu razinu. On se spušta do čovjeka. To je jedna od bitnih stvari za razumijevanje Utjelovljenja. Ono nam kaže da čovjek ne mora najprije biti čist, jak duhom, da bi imao odnos s Bogom. Bog se spušta k njemu tamo gdje on jest. To vidimo u Isusovu rođenju u posve jednostavnim i siromašnim uvjetima, i u Isusovu izlasku iz života: gol izmučen, osuđen. Tamo gdje čovjek može pasti na dno, ne će više biti sam, tamo Bog dolazi. Bog ne stoji negdje u visini očekujući kad će čovjek doći k njemu. Spušta se do čovjeka i zajedno s njim raste – pušta ga da raste. To je priča o Samarijanki: susreću se najprije na ljudskoj potrebi – žedan sam, na susretu muškarca i žene, i ona će dorasti do toga da otkrije kako je to netko drugi, da kontaktira s nekim tko je drukčiji, i otkrit ćemo što se s njom događa kad uđe u takav proces promjene i rasta.

Isus kaže: „Kad bi ti znala dar Božji i tko je onaj tko ti veli: ‘Daj mi piti’, ti bi u njega zaiskala i on bi ti dao vode žive“ (Iv 4,10). On traži piti i ne dobiva. Samarijanka govori o tabuima koje on krši, a on kaže: kad bi ti znala ono što ne znaš, ti bi tražila. To mi se čini jako bitno: kad Bog nešto traži, on sprema nešto mnogo veće što čovjeku želi dati. Kad traži piti, on već zna da će njoj dati izvor vode u njoj. Prevedeno na jednostavan jezik, kad iznutra znam: Bog bi htio, primjerice, da imam još jedno dijete, on iza toga sprema nešto daleko snažnije što želi dati onima koji će se upustiti u tako nešto. Kad on kaže: htio bih da budeš svećenik, onda iza te svoje želje skriva nešto mnogo veće što želi dati onomu tko se bude odazvao. I tako redom... Ima stvari koje Bog pita od nas, ne zato što on to ne bi mogao imati, nego zato da nas uvede u odnos u kojem ćemo dajući malo dobiti više. Kao što je Euharistija izmjena: dajem kruh, dobijem Boga živoga. Dajem malo da dobijem puno. To je neprestano prisutno u odnosu s Bogom, za razliku od iskrivljene predodžbe o Bogu u kojoj mislimo: Bog uvijek nešto traži od mene a ništa ne daje. Bog može davati sve sam, ali očekuje i hoće da uđemo u razmjenu u kojoj dajem malo, ali dajući malo, to se množi. Naravno, Samarijanki to nije jasno kao što nije jasno ni nama. Ovaj nas tekst hoće uvući u to da otkrijemo kako je moguće, korak po korak, otkriti takvu avanturu s Bogom.

(Nastavlja se)

Slike iz prvih godina ukazanja

Nizanje duhana

Vidioci u crkvi

I prostor oko crkve je ispovjedaonica

Jozo Vasilj Cago u vinogradu

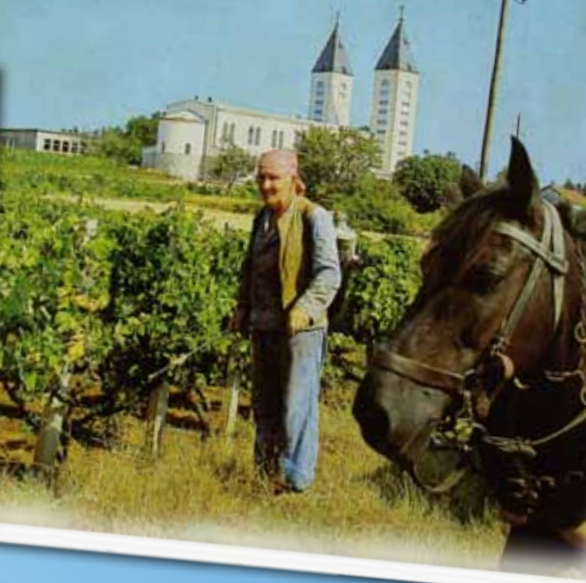
U Vasilja

U kasnu jesen

Crkva okružena vinogradima

Svi putovi vode prema župnoj crkvi

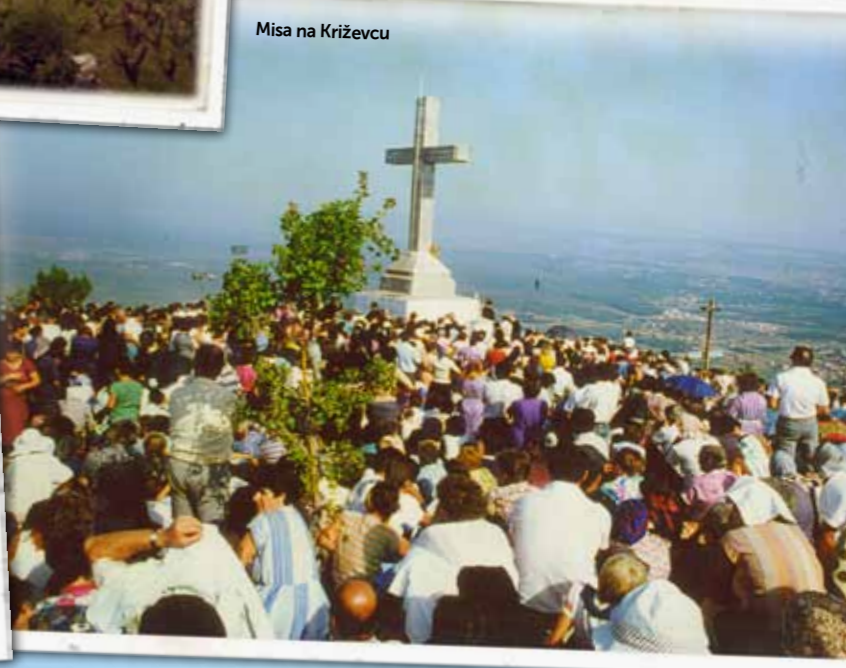
Sušenje duhana

Crkva prvih dana

Snježno Međugorje

Misa na Križevcu

Nova godina i novi miljokazi u pontifikatu pape Benedikta

Ako je netko možda i mislio kako je ovaj Papa prekjučerašnji, zastario, kako misli u nadiđenim kategorijama, silno se vara. Papa svojim potezima i činima stalno iznenađuje. To je tipično za Ratzingera. Njega nitko ne može svojatati za sebe. Nije on dovoljno dobar ni naprednjacima ni tradicionalistima. Probija on sve uhodane kategorije. Ako je netko vjerovao da navlas zna što ovaj Papa misli i kako će odlučivati, silno se vara. Mora započeti lekciju iznova.

fra Tomislav Pervan

Neki dan trojica bivših anglikanskih oženjenih biskupa prešli su u Katoličku Crkvu i zaređeni su za svećenike. Mnogima je to epohalni, povijesni događaj. Papa Benedikt je već otprije ustanovio personalni ordinarijat Naše Gospe od Walsighama za Englesku i Wales. Upravo je jednoga od trojice zaređenih svećenika koji su konvertirali na katolicizam imenovao prvim ordinarijem toga ordinarijata. Posvemašnja novina u Katoličkoj Crkvi. I na čelu ordinarijata za bivše anglikance u Engleskoj odsada je oženjeni svećenik. Duskora će zacijelo uslijediti slični postupci za Australiju i Sjedinjene Države. To je čin priznanja tim anglikanskim biskupima koji su probili led i molili da ih se primi među katolički kler. Rim se mogao odlučiti i za neoženjene bivše anglikanske duhovnike, koji su otprije prešli na katolicizam, ali nije izabrao nijednoga od njih, nego upravo jednoga između najsvježijih slučajeva prijelaza na katoličku vjeru.

Izvan svih kalupa

Ako je netko možda i mislio kako je ovaj Papa prekjučerašnji, zastario, kako misli u nadiđenim kategorijama, silno se vara. Papa svojim potezima i činima stalno iznenađuje. To je tipično za Ratzingera. Njega nitko ne može svojatati za sebe. Sjetimo se samo minulih godina njegova pontifikata. Mnogi su ga smještali u tradicionalistički tabor, prikazivali kao protureformatora. Svojatali su ga neko vrijeme tradicionalisti jer je dopustio pretkoncilski obred Mise, u odijevanju je počeo izvlačiti iz ormara stare papinske odjevne predmete, privatno navodno slavi Misu u pretkoncilskom ornatu i obredu.

Nije on dovoljno dobar ni naprednjacima ni tradicionalistima. Probija on sve uhodane kategorije. S novinarom-obračenicom Peterom Seewaldom razgovara o svemu, pa i o

stvarima o kojima se dosadašnji pape nisu usuđivali govoriti, naime, o upotrebi kondoma u miljeu prostitucije, opasnosti od zaraze sidom, pa i o drugim prijepornim stvarima.

Govorilo se kako je svojedobno prijekim okom gledao na prvi susret religija za Ivana Pavla II. u Asizu god. 1986., a danas sam najavljuje sličan susret ove godine u Asizu, u povodu 25. obljetnice tzv. *duha Asiza*. Pri-

sjetimo se, 27. listopada 1986. Ivan Pavao II. podjenuo je jasni znak koji prije njega nije-dan drugi papa nije učinio. Pozvao je predstavnik ne samo kršćanskih vjeroispovijedi nego i najrazličnijih religija iz cijeloga svijeta na molitvu za mir u Asizu. Bilo je tu kojekakvih obreda nad kojima su se tradicionalisti u Crkvi zgražali, pa i današnji Papa gledao je onodobno kao pročelnik Zbora za nauk

vjere sumnjičavo na taj šaroliki skup, jer je mnogo toga bilo nejasno i pomiješano, stanoviti sinkretizam. Ali je Ivan Pavao II., kao vjerni sluga svoga Gospodina, učinio sve da bi otklonio bilo kakve sumnje.

Stoga je ne malo iznenađenje da onodobni pročelnik Zbora za nauk vjere Joseph Ratzinger, upravo na Novu godinu poziva na međureligijski razgovor, susret, 25 godina nakon prvoga susreta i molitve za mir. Što se tiče prigovora 'sinkretizma', možemo biti unaprijed sigurni da će biti sve 'čisto'. Ali je isto tako nepobitna činjenica kako je u Benediktu XVI. stasalo uvjerenje da religije imaju ne samo veliko značenje za život ljudi i svijeta, nego da imaju i zajedničku zadaću kad je u pitanju svjetski mir.

U istome dahu osuđuje on nasilje nad kršćanima diljem svijeta, osuđuje laicizam i fundamentalizam kao ugroze slobode vjeroispovijedanja, podsjeća dramatičnim riječima na progon i šikaniranje kršćana u mnogim dijelovima svijeta. Papa Benedikt priklanja se intuiciji svoga prethodnika i priznaje kako je vrlo važna suradnja svih svjetskih religija oko jačanja svjetskoga mira, četvrt stoljeća nakon što je Ivan Pavao II. podjenuo vidljivi povije-

Papa Benedikt priklanja se intuiciji svoga prethodnika i priznaje kako je vrlo važna suradnja svih svjetskih religija oko jačanja svjetskoga mira, četvrt stoljeća nakon što je Ivan Pavao II. podjenuo vidljivi povijesni znak u Asizu, te deset godina nakon terorističkih samoubilačkih napada na američke institucije god. 2001.

sni znak u Asizu, te deset godina nakon terorističkih samoubilačkih napada na američke institucije god. 2001.

Papa je nedavno imenovao za pročelnika Zbora za redovnike i osobe posvećenoga života osobu blisku pokretu fokolarina, duhovnosti Chiare Lubich, kojoj je misao vodilja ona Isusova, *da svi budu jedno*. U govoru što ga je održao diplomatima akreditiranim kod Svete Stolice stavlja u središte i naglasak na religijsku slobodu.

Neki dan, na jednoj audijenciji srijedom naglašava, navodeći jednu mističarku, kako čistilište nije neko onostrano mjesto ili prostor muka, nego "nutarnje izgaranje" koje se odvija u svakoj osobi, pročišćavajući je iznutra. Najavljuje proglašenje blaženim Ivana Pavla II., privremeno stavljajući *ad acta* beatifikaciju Pija XII. Na čelo Papinske akademije znanosti postavlja protestanta, nobelovca iz Švicarske, osobno šalje u misije 250 obitelji iz neokatekumenskoga pokreta, nakon što je sam naredio da se neke stvari u praksi toga pokreta preinače, a upravo slušamo da se japanski biskupi distanciraju od toga pokreta. Sve to pogađa tradicionaliste. Ako je netko vjerovao da navlas zna što ovaj Papa misli i kako će odlučivati, silno se vara. Mora započeti lekciju iznova.

Nije li prije dvije godine sam osobno preuzeo krivnju za neke propuste u "slučaju Williamson" upućujući krajnje osobno pismo biskupima svega svijeta o tome pitanju? Ili pak kad se odlučio – još kao kardinal – pisati autorsko djelo o Isusu Kristu i prepustiti to djelo akademskoj struci na prosudbu? Joseph Ratzinger uvijek je išao putem koji je on osobno smatrao ispravnim. Nije se ustručavao izazvati muslimanski svijet i dobiti mu rukavicu s temom 'religija i nasilje'. Krivo je prosudio mehanizme svjetskih medija i međunarodnih agencija. Priznao je i tu svoju krivnju, ali je rukavica prihvaćena i muslimanski su se stručnjaci morali izjasniti spram nasilja u islamu.

Jedna je istina

Možda su ga neki prebrzo za sebe svojatali. I smatrali svojim. Ima to i svoje manjkavosti i prednosti. Sad ga mogu otkriti kao jed-

noga koga su najprije svrstali u ovaj ili onaj tabor, a on zapravo nadilazi sve. Još ni izdaleka nije ispisana povijest ovoga pontifikata. Nije on osoba koja bi zagovarala beskrajne i neplodne dijaloge, nije osoba koja voli sastanke, konferencije ili rješavanje problema u povjerenstvima. On je osoba odluke, a odluke donose u konačnici samo pojedinci. Tako i u Crkvi. Crkva ostaje stup istine, kako se izražava Novi zavjet.

Jasno, kršćanstvo je dogmatski ustrojena religija. Svijetu to dakako smeta, vidljivo je to iz ciničnih reakcija pojedinih medija na progon kršćana u svijetu, primjerice Iraku ili pak u Egiptu. Papa je najavio svoj pohod – kao državnik – rodnoj Njemačkoj, i već se dižu glasovi kako se ne smije pojaviti i govoriti pred njemačkim parlamentom u Berlinu jer se navodno njegova ljestvica vrijednosti ne poklapa s onom koju promiču suvremene sekularne države. Pitanje spram zadnje istine aktualno je i danas kao i u svim vremenima, pitanje istine ne može skinuti s dnevnoga reda nikakav dijalog. Primjerice, kad je konkretno riječ o pitanju života i smrti, pitanju laži ili istine, politika se obraća sucima Vrhovnoga suda pojedinih država koji onda odlučuju. Makar se politika poziva na relativizam, ipak nisu ni tada sva mišljenja jednako vrijedna.

Isus je za sebe rekao: "Ja sam put, istina i život". Tako prenosi Ivanovo Evanđelje Isusov izričaj s Posljednje večere. "Nitko ne dolazi k Ocu osim po meni!" Te Isusove riječi posve odudaraju od suvremenoga načina života. Preneseno u suvremeni svijet, to bi glasilo: *Postoji jedna istina, ne više istina; postoji jedan način, jedan put, a ne više putova kako istinu spoznati i na nju odgovoriti*. Nadalje Isus svojata za sebe kako je on istina i da je sukladno toj istini moguć osmišljeni otkupljeni život samo u njemu. Tim je kršćanstvo idući stopama svoga Utemeljitelja izvorno dogmatska religija, religija objave. To je ono što Papa stalno naglašava i zagovara. Istina se daje spoznati i otkriti, Istina se utjelovila, Smisao je među nama postao čovjekom. To su neumorni refreni gotovo svih njegovih javnih nastupa. Time postaje najmoćniji i najslušaniji suvremeni evangelizator.

Novogodišnji molitveni susret

Na molitveni doček Nove, 2011. godine međugorskim župljanima pridružili su se brojni hodočasnici iz okolice te iz najudaljenijih krajeva svijeta. Prema prijavama u Uredu informacija, u molitvi su Novu godinu u Međugorju dočekali hodočasnici iz petnaestak europskih zemalja, ponajviše iz Italije, kao i manje ili veće skupine iz Koreje, Hong Konga, SAD-a, Libanona, Hondurasa, Benina, Gane... Nakon sv. Mise zahvalnice u 18 sati, zajednica Cenacolo uprizorila je žive jaslice na prostoru ispred crkve. U 22 sata započelo je klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu, a u 23.30 sveta Misa koju je, u suslavlju sa 136 svećenika, predslavio fra Danko Perutina. Molitveni program simultano je preveden na mnoge svjetske jezike, a novogodišnje bdijenje glazbom i pjesmom pratilo je međunarodni zbor i orkestar mladih. Tisuće mladih došlo je u Međugorje moliti u sabranosti, daleko od buke i svjetovnoga načina slavlja. Budući da je crkva premalena za toliko mnoštvo,

u ovoj noći vjernici su ispunili Novu dvoranu i šator, a dobar dio njih sve je pratio pod vedrim nebom oko crkve i ispred vanjskoga oltara. Veliki zasloni bili su postavljeni u

dvorani, pod šatorom i pokraj crkve. Radiopostaja „Mir“ Međugorje te brojni internetski portali uživo su prenosili cijeli molitveni program.

Preljepo je Novu godinu dočekati u Međugorju, uz Gospu

Medju brojnim mladima koji su Novu, 2011. godinu dočekali u Međugorju susreli smo i dvadesetšestogodišnju djevojku Kristinu Terihaj iz Slavnskog Broda. Boluje od rijetke bolesti – artrogripoze, koja zahvaća mišiće, zglobove i vezivno tkivo. Unatoč zdravstvenim poteškoćama, a od djetinjstva je u kolicima, vedra je, vesela i društvena. Kristina nam je kazala: „Već šest godina u Međugorju dočekujem Novu godinu, i više ne mogu zamisliti da to činim negdje drugdje. I uvijek osjetim milost. Preljepo je Novu godinu dočekati u Međugorju, uz Gospu. Istinski vjerujem da je ona s nama i ovdje ću slaviti dokle god budem mogla doći. Čim dođete u ovo mjesto osjetite kako je ono posvećeno, a tko god nije bio u Međugorju neka dođe, čovjek ovdje doživljava velike milosti.“

Za Novu smo godinu u Međugorju susreli i hrvatsku kantautoricu duhovne glazbe Marijanu Zovko, koja je kazala: „Došli smo sa zahvalom dragom Bogu, nismo uopće razmišljali o dočeku, to je bila spontana odluka i dalek put. Došli smo zahvaliti Bogu i Gospi za dar života. Najviše mi se sviđjelo klanjanje, bila sam blizu oltara, pred Presvetim.“

Sv. Misa u spomen na fra Leonarda Oreča

U petak 21. siječnja navršilo se devet godina od smrti fra Leonarda Oreča, koji je u međugorskoj župi djelovao od 1988. do 1991. godine, od toga nešto više od godinu dana kao župnik. Toga dana u 18 sati slavljena je sv. Misa za pok. fra Leonarda i ostale fratre koji su djelovali u našoj župi. Misu je predslavio fra Ivan Landeka u suslavlju s međugorskim župnikom fra Petrom Vlašićem te više domaćih i svećenika iz inozemstva.

Fra Leonard je bio profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu te u Fuldi u Njemačkoj i odgojitelj novaka i bogoslova. Autor je više knjiga, od kojih su neke posvećene mariologiji. Početkom Domovinskog rata utemeljio je vjersko-humanitarnu udruhu „Međugorje-Mir“ preko koje je skupljao pomoć za stradale. Njegovom zaslugom, pomoć nije stizala samo do potrebitih u BiH i Hrvatskoj, nego i do onih u Crnoj Gori, Makedoniji i Albaniji. Uvijek je naglašavao da u međugorskoj župi postoje tri brda – Podbrdo, Križevac, i Brdo dobrote, koje su gradili hodočasnici i prijatelji Kraljice Mira. O tom je brdu napisao i objavio i knjigu. Fra Leonard je umro u Zagrebu, a pokopan u Posušju, na groblju Martića križ.

Statistike za prosinac 2010.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 75.500.
Broj svećenika koncelebranata: 1424 (45 dnevno).

U 2010. godini podijeljeno je 1.571.800 sv. pričesti, a na sv. Misama koncelebriralo je 38.227 svećenika.

Susret stipendista Udruge „Fra Slavko Barbarić“

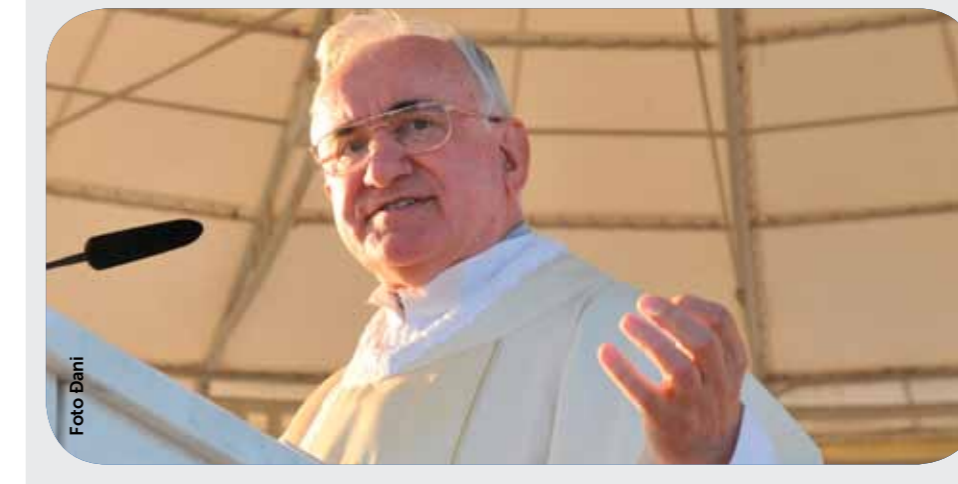
Tradicionalni godišnji susret stipendista Udruge „Fra Slavko Barbarić“ održan je u srijedu 29. prosinca u Međugorju. Susret je započeo u 13 sati svetom Misom koju je predslavio predsjednik Udruge fra Miljenko Šteko. Nakon sv. Mise studentima se obratio fra Karlo Lovrić kazavši, između ostalog, kako se u ovoj udruzi prepoznaje čovjek, fratar i svećenik, dr. fra Slavko Barbarić, koji je imao srce za potrebe mladih ljudi i odlučio se za osnivanje jedne ovakve udruge. „Nisam siguran da bi fra Slavko imao takvo srce da se nije napajao na izvoru vjere i ljubavi u Isusa Krista. Skoro je dvadeset godina odrastao u Gospinoj školi molitve i služenja. Danas fra Slav-

kovo djelo nastavljaju drugi, a vas, drage studente, ovaj fond može potaknuti da vi svoj fond jednoga dana ne zatvorite pred onima koji su gladni i bos. Upišite se u Gospinu školu molitve“, kazao je fra Karlo. Studente je potom pozdravio predsjednik fra Miljenko Šteko, koji ih je pozvao da pristupe potpisivanju ovogodišnjih ugovora o stipendiranju. Ove je godine Udruga omogućila 150 potpora i 61 stipendiju nadarenim studentima. Sve ih je pozvao da stvaralački sudjeluju u proslavi 20. obljetnice Udruge, koja će se obilježiti 2011. godine. Zahvalio je članovima Udruge i brojnim dobročiniteljima koji su i u ovoj godini pomogli potrebitim studentima.

Duhovna obnova

Prof. dr. Tomislav Ivančić i ove je godine od petka 28. do nedjelje 30. siječnja, održao duhovnu obnovu u župi Međugorje. Velečasni Tomislav imao je odvojene susrete za dje-

cu, poslovne ljude iz župe te za roditelje. U sljedećem broju donosimo opširno izvješće o trećoj uzastopnoj obnovi koju je održao velečasni Ivančić u našoj župi.

18. međunarodni susret organizatora hodočašća, voditelja centara mira i međugorskih molitvenih i karitativnih skupina

Osamnaesti međunarodni susret organizatora hodočašća, voditelja centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje, održat će se u Međugorju od 6. do 10. ožujka 2011. godine. Tema susreta je: "Ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta" (Mt 28, 20).

Predavači na ovogodišnjem seminaru su: **Fra Tomislav Pervan**, rođio se 8. studenoga 1946. u Čitluku. Osnovnu školu završio u Čitluku, Franjevačku gimnaziju i sjemenište u Visokom, ispit zrelosti 1964. godine. Franjevački habit obukao iste godine, a filozofsko-teološki studij pohađao na Franjevačkoj bogosloviji u Sarajevu i Franjevačkoj bogosloviji u Schwazu, Austrija. Za svećenika je zaređen u Austriji 21. studenoga 1969. godine. Od 1970. do 1972. je kateheta i odgojitelj mladih franjevaca na Humcu. Post-diplomski studij pohađao je u Njemačkoj i Austriji, a doktorat iz teologije postigao je 1976. na sveučilištu u Grazu, Austrija. Obnašao je službu odgojitelja mladih franjevaca, katehete i kapelana na Humcu (Ljubuški). Od 1982. do 1988. župnik je u Međugorju. Od 1988. u Mostaru je odgovoran za izobrazbu i odgoj mladih franjevaca. Od 1990. bio je provincijski vikar, a od 1994. do 2001. provincijal hercegovačkih franjevaca. Od 2003. je župni kapelan u Međugorju.

Fra Mate Dragičević rođen je 23. listopada 1949. u Miletini, župa Međugorje. Osnovnu školu završio je u Miletini i Jablanici, Franjevačku gimnaziju i sjemenište u Visokom, ispit zrelosti 1967. godine. Franjevački habit obukao je iste godine, a filo-

Snimila Lidija Paris

Stepinčevo

Na blagdan blaženoga kardinala Alojzija Stepinca, 10. veljače, u 18 sati u župi Međugorje slavit će se sv. Misa u spomen na mučenike i fratre iz župe Međugorje: fra Križana Galića, fra Jozu Bencuna, fra Marka Dragičevića, fra Mariofila Sivrića, fra Grgu Vasilja i fra Jenku Vasilja, šestoricu od 66 fratara Hercegovačke franjevačke provincije koje su partizani i komunisti ubili tijekom i koncem II. svjetskog rata.

Misna žrtva prikazuje se i u spomen svim žrtvama iz župe Međugorje (preko 700) palim u tijeku I., II. i Domovinskog rata kao i

svima onima koji su svoj život položili za vjeru i domovinu.

Podsjećamo, sv. Mise za ubijene fratre slavit će se i na Širokom Brijegu – 7. veljače, u Mostaru – 14. veljače te u svim mjestima u kojima su ubijeni nevini svećenici.

Prije 66 godina partizanska kosa smrti pokosila je nevine redovnike, redovnice i svećenike te mlade, hoteći zatrti sjeme vjere i nacionalnog ponosa. No, još se jednom pokazalo – krv mučenika sjeme je novih kršćana. Oni koji su zlosilje činili završili su na smetlištu povijesti, a mi se sa zahvalnošću sjećamo naših stradalih.

zofsko-teološki studij pohađao je na Franjevačkoj bogosloviji u Sarajevu i Würzburgu, Njemačka. Za svećenika je zaređen u Austriji 29. lipnja 1974. godine. Obnašao je službu odgojitelja bogoslova u Njemačkoj i odgojitelja novaka na Humcu, službu pročelnika Vijeća za duhovnost, u dva je navrata bio definator Provincije, te od 1994. do 1997. vikar Provincije. Obnašao je službu kapelana i župnika u župama Hercegovačke franjevačke provincije u domovini i inozemstvu te gvardijana u Mostaru. Župnik je u župi Gradnići.

Fra Danko Perutina rođen je 1970. u Sarajevu. Nakon osnovne i srednje škole, godine 1991. stupa u Franjevački red Hercegovačke franjevačke provincije. Studira teologiju u Zagrebu. Zaređen je za svećenika 1999. u Norvalu (Kanada). Djeluje kao župni kapelan i pomoćni odgojitelj sjemeništara na Humcu od 1999. do 2001., kao župni kapelan u Međugorju od 2001. do 2002. U Rimu studira mariologiju i magistrira na Papinskom teološkom fakultetu Marianum, o temi: „Djevica Marija u intelektualnom i duhovnom odgoju“. Zamjenik je odgojitelja novaka i voditelj postulanata od lipnja 2005., a od 2007. djeluje kao župni kapelan u Međugorju.

Osamnaesti međunarodni susret organizatora hodočašća, voditelja centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje održat će se u Novoj dvorani u Međugorju. Broj mjesta je ograničen prostorom, stoga vas molimo da što prije prijavite svoj dolazak na ovaj seminar. Prijaviti se možete faksom na broj 00 387 36 651 999 ili elektroničkom poštom na adresu: seminar.marija@medjugorje.hr. Bit će organizirano simultano prevođenje za sve jezične skupine. Cijena seminara je 60 € po osobi. U cijenu su uključeni svi troškovi organizacije i rada seminara (predavači, simultani prijevod i, zadnji dan, zajednički ručak). Prilikom plaćanja na početku seminara svaki će sudionik dobiti akreditaciju koja će mu omogućiti sudjelovanje u radu seminara. Za smještaj u Međugorju treba se pobriniti svatko osobno.

Budući da ne možemo doći do svakog organizatora osobno, ovim putem pozivamo sve organizatore hodočašća, vodiče, voditelje centara mira i molitvenih i karitativnih skupina da obavijeste one koji su zainteresirani za ovaj susret. Unaprijed se radujemo vašim prijavama i zajedničkom susretu!

Bogu se predajte, da vas on može tješiti

Međugorski vidoci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju“! Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet kako bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga.

Lidija Paris

Ima zlobnih jezika koji kažu da je Bog jalova utjeha onima koji ne znaju što bi drugo. Takvi nisu iskusili utjehu koju Bog može dati onda kad sve izgleda bezizlazno, jer on je Bog postojanosti i utjehe (Rm 15,5).

Postoje tako složene, čak nerješive situacije u kojima nitko ne može pomoći ni čovjek utješiti, kad je čovjek duboko pao a nema tješitelja, kad je nesreća neizmijerna (Tuž 1,2.9.17.21; 2,13; Nah 3,7; Job 30,28). Tada se možemo osloniti na Božju riječ: „Ja sam tješitelj vaš“ (Iz 51,12). Bog tješi one koji su izgubili nadu, on tješi svoj narod, on je tješitelj poniznih (Si 17,24; Iz 49,13; 2 Kor 7,6) iako se katkada čini da je daleko (Tuž 1,16). „Oči mi čeznu za tvojom besjedom: kad ćeš mi donijeti utjehu?“ pita psalmist (Ps 119,82).

Kad nam je teško i kad nam se čini da je Bog daleko, gdje tražimo i nalazimo utjehu? Stari zavjet kaže da zdravu utjehu možemo naći u krugu obitelji, u bračnoj ljubavi, u potomstvu, u mudrosti, u dobru društvu, pa čak i u dobroj hrani (Post 37,35; 1 Ljet 7,22; Tob 10,6; Post 24,67; Rut 4,15; Mudr 8,9; Job 42,11). Utjehu nalazimo u prijateljima: slatkoća prijateljstva tješi dušu (Izr 27,9). Kad prijatelji znaju saslušati prijatelja, već je i to utjeha, no katkada su i njihove utjehe isprazne. Čak i prijatelji mogu postati mučni tješitelji (Job 2,11; 16,2; 21,2; 21,34). Zato za utjehu imamo Svete knjige (1 Mak 12,9). Sveti Pavao to potvrđuje kad kaže: „Uistinu, što je neko napisano, nama je napisano da po postojanosti i utjesi Pisama imamo nadu“ (Rm 15,4). Gospa nam u jednoj poruci kaže: „Ja vas želim utješiti u vašim kušnjama. Želim vas ispuniti mirom, radošću i ljubavlju Božjom“ (20. lipnja 1985.).

Psalmist zna da je jedina trajna i prava utjeha u Bogu (Ps 94,19) i zato kaže: „Tvoj štap i palica tvoja utjeha su meni“ (Ps 23,4). „U nevolji sva mi je utjeha što mi život čuva riječ tvoja... Tvoja ljubav nek' mi bude tješiteljicom“ (Ps 119, 50.52.76). I doista, Bog

Ovi tekstovi žele biti poticaj na čitanje Knjige nad knjigama. Bit će vam od istinske duhovne koristi samo ako budete prigrlili Bibliju i uronili u odlomke koji su ovdje navedeni, ako budete tražili dublje i dalje, i ako budete provodili mnogo, mnogo više vremena s Biblijom nego s ovim skromnim predloškom koji držite u ruci. Božja je riječ živa i djelotvorna (Heb 4,12). Ako se izložimo njezinoj djelovanju, ona u sebi, sama po sebi, ima snagu mijenjati nas.

nam daje svoju utjehu: „Kao što mati tješi sina, tako ću i ja vas utješiti“, govori Gospodin (Iz 66,13). Ja ću im „tugu u radost pretvoriti, utješiti ću ih“ (Jr 31,9.13; Ba 4,30; Zah 1,17; Iz 52,9-10).

Katkada traženje utjehe i izlaza postaje nezdravo: pretvara se u bijeg od stvarnosti i prelazi u ovisnost – alkoholizam, narkotici, kockanje, neumjereni ili izopačeni seks, ovisnost o televiziji, elektroničkim igrama i slično. „Varljivu utjehu daju“, kaže prorok Zaharija (Zah 10,2). Zato Gospina poruka kaže: „Ne tražite materijalnu utjehu, nego tražite Boga... Bogu se predajte, da vas on može liječiti, tješiti i praštati vam sve ono što je u vama zapreka na putu ljubavi“ (25. rujna 1993.; 25. lipnja 1988.). „Izliječit ću ih, voditi i utješiti“, govori Gospodin (Iz 57,18-19).

U Novom zavjetu vidimo da je utjeha u Isusu, u Kristu, u Duhu Svetomu (Lk 2,25; Fil 2,1; Dj 9,31). U Djelima apostolskim vidimo da apostoli imaju riječ utjehe za narod (Dj 13,15). Čak i kad su pogrdjivani, oni tješe druge. Njihova riječ izgrađuje, hrabri i tješi (1 Kor 4,12; 14,3). Isusovi nasljedovatelji su suradnici na kraljevstvu Božjemu i zato su vjernicima utjeha (Kol 4,11; 1 Sol 3,7). Pavao kaže vjernicima: tješite se uzajamno i izgrađujte jedan drugoga (1 Sol 4,18; 5,11).

„Bog svake utjehe tješi nas u svakoj našoj nevolji da bismo i mi sve koji su u nevolji mogli tješiti onom utjehom kojom nas same tješi Bog. Jer kao što su obilate patnje Kristove u nama, tako je po Kristu obilata i utjeha naša. Bili mi nevoljama pritisnuti za vašu je to utjehu i spasenje; bili utješeni, za vašu je utjehu – djelotvornu: da strpljivo podnesete iste patnje koje i mi podnosimo. I tako je stamena nada naša o vama jer znamo: kao što ste zajedničari patnja tako ste i utjehe“ (2 Kor 1,3-7).

„Blago ožalošćenima: oni će se utješiti“, obećava Isus u Govoru na gori (Mt 5,4).

Od sada ćeš se zvati sestra Regina

Veljača je mjesec u kojemu se prisjećamo mnogih nevinih žrtava. Naime, u tom su mjesecu 1945. partizani ostavili za sobom krvave tragove ubijajući civile, svećenike, č. sestre... I nastavili do svibnja i nakon njega, na križnim putovima. Među prvima, 2. veljače, s mnogim civilima u Čapljini je odmah pokraj crkve ubijena č. s. Regina Milas. Svjedoci su posvjedočili da je s. Regina neposredno pred smrt skinula svoj ručni sat i dala ga ubojici.

s. Lidija Glavaš

Dok je zbor Školskih sestara franjevača u Mostaru onoga dana pjevao na svečanoj Misi psalam 45., poglavarica sestara je, prozavši Šimu Milas, izgovorila: „Od sada ćeš se zvati sestra Regina“. Bilo je to na Sv. Josipa 1937. godine. S. Regina, čuvši svoje novo ime, radosno je nastavila uživati u psalmodiji svojih sestara: „Slušaj, kćeri, pogledaj, prisluhni: zaboravi svoj narod i dom oca svog! Zaželi li kralj ljepotu tvoju, smjerno se pokloni njemu, jer je on gospodar tvoj... Sva lijepa korača kći kraljeva u haljinama zlatom vezenim. U haljini od veza šarena kralju je dovode, pratnja su joj djevice druge njezine. S veseljem ih vode i s klicanjem, u kraljeve dvore ulaze.“

Odabrala je služenje svomu Kralju

Osjećala se slobodna, s. Regina, kao golubica koja je raširenih krila hrlila svomu Suncu. Ostavila je rodni dom u svojoj Tihaljini gdje je prvi put, godine 1915., ugledala hrvatsko nebo. Ostavila je svoje roditelje, braću i sestre, sve drage; poljubila ih još jednom u svom srcu i ushitila svom dušom Zaručniku Kristu: „Evo me, ti si me zvao!“ A i samo njezino ime izvedeno iz latinske riječi *regina* na hrvatskom znači kraljica.

Dakako, Njegov poziv nisu mogli pomuti izazovi onog vremena: dobro zaposlenje, ponude bračne sreće... S. Regina je, na udivljenje svih, odabrala služenje svomu Kralju.

Teško je bilo sigurno razumjeti tu mladu, vedru, nasmijanu, vitku, crnooku djevojku. Njezin hod, njezin govor i osmijeh govorili su o nutarnjem raspoloženju srca. Uvijek je tako kada duša prosipa i ostavlja komadiće sreće po priobalju ovozemaljskog života, a diže svoje čežnje na krilima svetosti prema Nebu. Tako snažno je nekoliko stoljeća ranije, mladi trubadur Franjo, sin bogatog trgovca, na gradskom asiškom trgu izazvao dvoboj materijalnog bogatstva s onim drugim, duhovnim, uzvišenim. Taj primjer je sestri Regini davao neka dodatna osnaženja da se potpuno preda svomu Bogu i svojoj Crkvi. Oni koji su živjeli s njom kazali su da je bila ne samo vesela, dobra, postojana, čvrsta, nego nadasve pobožna. Njezini doživotni zavjeti na svetkovinu Blagovijesti, 25. ožujka 1942., bili su još jedna potvrda potpunog opredjeljenja za Boga.

Što bude s vama, neka bude i sa mnom

Sestra Regina je u svom kratkom redovničkom životu obavljala svoje dužnosti na više

Vrijeme komunističke vlasti donijelo je mnoge muke hrvatskom katoličkom čovjeku. Tako i u samoj Čapljini. Časne sestre mogle su biti samo među prvima, a nikako pošteđene. Kada se osjećala sotonska mržnja komunističkih podanika, ljudi su lagano bježali ostavljajući svoje domove. S njima su otišle i sestre. Ali ne i s. Regina.

mjesta. Kao pučkoškolska učiteljica radila je u sestarskoj školi u Međugorju a potom, prilikom razmjesta sestra premještena je u Čapljinu u sestarsku privatnu žensku stručnu školu gdje je radila kao nastavnica. Svojom otvorenosću i spremnošću za pomoć drugima, s. Regina je mnogim mladim djevojkama bila uzor. Bila je prihvaćena i od njihovih obitelji jer je unosila radost života gdje god je dolazila.

Vrijeme komunističke vlasti donijelo je mnoge muke hrvatskom katoličkom čovjeku. Tako i u samoj Čapljini. Časne sestre su mogle biti samo među prvima, a nikako pošteđene. Kada se osjećala sotonska mržnja komunističkih podanika, ljudi su laga-

no bježali ostavljajući svoje domove. S njima su otišle i sestre. Ali ne i s. Regina. Ona je odlučila drukčije. „Hoćeš li ti, časna, ići?“ – pitali su je neki mještani čiju je djecu počavala u školi. „Ne! Zašto bih išla? Nikomu ništa našao nisam učinila. Ja ne želim ostaviti vas i svoj narod. Što bude s vama, neka bude i sa mnom.“ Bila je to jasna odluka s. Regine!

Partizani su je izveli iz sestarske kuće. Sa sobom je ponijela časoslov (svoj molitvenik) i krunicu. Partizanski oficir, vidjevši sestru Reginu među ostalim Čapljinčima, uzviknuo je: „Nema više mjesta za mantijaš!“ I prvo što je tražio od nje bilo je da skinu svoje redovničko odijelo. Ona je ostala u šutnji... Slike njezina redovničkog žara redale su se jedna za drugom. Milujućih svojih poglavarice na dan oblačenja: „Primi svetu koprenu: po njoj će ljudi znati da si se posve posvetila Kristu i službi Crkve.“

Onima koji su zajedno s njom stajali na osudi rekla je: „Ja to ne mogu učiniti jer bih tim činom prestala biti ono što jesam!“ Njezinim krvotokom žarile su poduke iz novicijske učionice: „Sestre s velikim poštovanjem i ljubavlju nose svoje odijelo koje ih od svijeta razlikuje, a svijet sjeća njihova uzvišenog poziva. Kod oblačenja redovničkog odijela neka svaki komad poljube iz zahvalnosti prema Bogu za milost zvanja...“

Mirno je kleknula na zemlju i u tišini se pomolila svome Zaručniku

Kako će to učiniti sada kada je i toga jutra oblačeći svoje redovničko odijelo, ljubeći svaki komadić, molila: „Daj, Gospodine, da ovo odijelo nosim Tebi na čast i svomu bližnjemu na dobar primjer. Učini da budem potpuno po Tvojem Srcu i da Ti do smrti vjerno služim.“

Kao braća Makabejci koji nisu htjeli prekršiti zavjet vjere svojih otaca jedući meso koje im po zakonu nije bilo dopušteno nego su radije zajedno sa svojom majkom prihvatili smrt, tako se i s. Regina našla na jednom značajnom životnom ispitu.

Dakako, dobro je razumjela da nije u pitanju bilo njezino odijelo, nego njezina doživotna pripadnost Bogu, njezino svjedočanstvo da Bog postoji i da mu ona svim srcem služi. Bio je to neizravan zov i drugima: Vjerujte u Boga, on je gospodar svega stvorenog. Njemu se jedinom klanjajte... ne bojte se onih koji ubijaju tijelo...

Tako se ona našla pred krvnicima pokraj franjevačke crkve u Čapljini da tu hrvatsku zemlju natopi svojom mučeničkom krvlju. Očima je svojim gledala kako joj mještani jedno po jedno padaju na zemlju kao sno-

Sat na ruci za nju je otkucao zadnju minutu. Ali zasigurno ne i za njezina ubojicu. On je najvjerojatnije mogao još, poslušnan bezbožnom duhu, gledati u sat prisjećajući se da mu je časna sestra oprostila dok joj je presijecao mladi život.

plje pokošeno ubijeni komunističkim metcima. Čekala je svoj red.

Kada je taj čas došao mirno je kleknula na zemlju i u tišini se pomolila svome Zaručniku i još jednom mu potvrdila svoju potpunu vjernost. U srcu joj odzvanjale riječi psalma koje je ne tako davno sa svojim sestrama pjevala: „Slušaj, kćeri, pogledaj, prisluhni... Ako kralj zaželi ljepotu tvoju smjerno se pokloni njemu...!“ Svjesna svoga odlaska u zagrljaj Onomu komu je darovala svoju mladost, htjela je ostaviti barem tračak dobrote u srcu onih koji su ubijali njezino tijelo, ali ne i duh. Nije im mogla ostaviti svoju krunicu ni molitvenik iz kojeg je skladala svoje pjesme za Isusa Kralja jer bi joj to pogazili kao život. Imala je samo još sat na ruci.

Što bude s vama, neka bude i sa mnom

Tako je usred mržnje zasjala ljubav. Za sestru Reginu bio je ovo čas svjedočanstva svete vjere. Ona skida sat s ruke i pruža svom ubojici kao znak: opraštam ti! Bilo je to na dan posvećenog života, 2. veljače 1945. godine.

I njezino vrijeme na ovoj zemlji, u tridesetoj godini života, bijaše završeno. Sat na ruci za nju je otkucao zadnju minutu. Ali zasigurno ne i za njezina ubojicu. On je najvjerojatnije mogao još, poslušnan bezbožnom duhu, gledati u sat prisjećajući se da mu je časna sestra oprostila dok joj je presijecao mladi život. A mi, njezine sestre, danas osjećamo i vjerujemo da se naša „kraljica“ s. Regina, u društvu onih što su obučeni u bijele haljine, klanja svomu Kralju, Isusu Kristu i da nas zagovara posebnom ljubavlju.

Mišela Boras: S. Regina Milas

Voda i Duh

Govor na Bogojavljenje

Isus je došao k Ivanu i od njega primio krštenje. Koliko nas to mora ispuniti divljenjem! Beskrajna rijeka koja ispunja veseljem grad Božji bila je oprana ograničenom vodom. Neobuhvatni i neograničeni Izvor iz kojega izvire život svih ljudi bio je poliven s malo obične vode.

Onaj koji je uvijek i svugdje prisutan, koga anđeli ne mogu shvatiti ni ljudi dokučiti, pristupio je krštenju. *I eto se otvorilo nebo i čuo se glas: Ovo je Sin moj ljubljani koji mi je omilio.*

Ljubljani rađa ljubav, a svjetlost duhovna rađa svjetlost nedostupnu. Ovo je onaj koji je nazvan Sinom Josipovim, a Božji je Jedinorođenac po božanskoj naravi.

Ovo je moj ljubljani Sin. To je onaj koji je gladovao a mnoge tisuće hrani, onaj koji se umarao a umorne odmara, onaj koji nije imao gdje glavu nasloniti a cijeli svemir drži u ruci, onaj koji je trpio a sve bolesti liječi, onaj koji je bičevan bio a svima daje slobodu, onaj čija su rebra probodena a Adamovo je rebro zacijelio.

Molim, pomno me saslušajte: želim doći do vrela života i razmatrati o vrtuku koji natapa srca.

Besmrtni Otac poslao je na svijet svoj Riječ, besmrtnoga Sina, koji je došao među

ljudu da ih opere vodom i Duhom Svetim odlučio je da nas preporodi na neraspadljivost duše i tijela, pa nam je stoga udahnuo

duh života i obukao nas u neraspadljivo ruho.

Budući, dakle, da čovjek postaje besmrtni, postaje sličan Bogu. Ako pak po vodi i Duhu Svetom preporođen u krsnoj kupelji postaje sličan Bogu, može se zaključiti da će poslije uskrsnuća od mrtvih biti subaštinik Kristov.

Stoga kao glasnik pozivam: Dođite, sva plemena naroda, k besmrtnosti krštenja! Ovo je voda povezana s Duhom Svetim, koja natapa rajski vrt, od koje zemlja buja, koja daje rast biljkama i plodnost životinjama. Ukratko: po toj vodi, na koju je sišao Duh Sveti u liku golubice, u kojoj se Krist krstio, čovjek se obnavlja i oživljuje.

Tko god s vjerom siđe u ovu kupelj preporođenja, odriče se đavla i predaje se Kristu. Prekida s neprijateljem, a Krista priznaje za Boga, svlači ropstvo, oblači posinstvo.

Iz krsne kupelji izlazi blistav kao sunce s kojega odsijevaju zrake svetosti; i što je najvažnije od svega: postaje Božji Sin i Kristov subaštinik.

Njemu slava i moć s presvetim, dobrim i životvornim njegovim Duhom sada i vazda i u sve vijekove vjekova. Amen

Sv. Hipolit Rimski, mučenik (+235)

Nutarnji plodovi ne će ostati neobrani

Dakle, unatoč tomu što nam se čini da se neke stvari ne zamjećuju i ne ističu one su prepoznate i veličina ne može biti prešućena. Kamere i mikrofoni ne moraju biti uključeni. Oči, uši i srce čovjeka prepoznat će kad-tad ono što je posebno. Duhovni plodovi, tako, ne će ostati neobrani.

fra Mario Knežević

Živimo u društvu u kojemu se ideali često srozavaju a idoli uzdižu, a pravi uzori teško mogu na scenu. Dnevni i drugi tisak prepun je tzv. zvijezda i onih koji u lepršavoj odjeći privlače tuđu pozornost i licitiraju vlastitom intimom. Tako možemo pročitati kako poneki, koji na nedoličan način provode odmor, kažu da im je kao u raju. Očito, takvi ne znaju da raj nije mjesto zadovoljenja zemaljskih požuda. Mi se ne borimo za takav raj. Naš Raj koji nam Isus priprema mjesto je svetosti i bezgriješnosti. No, očito je kako su pojmovi i shvaćanje mnogih termina pobrkani pa odatle čest zaključak kako je srušena ljestvica vriednosti.

Tješi spoznaja kako ipak ima onih koji ne će zaključivati na temelju vanjštine niti će prosuđivati ljude po odijelu i blještavilu scene. Ono iznutra, što čovjeka određuje, ipak ne može ostati neprepoznato. Sjetimo se svetoga Ivana, prethodnika Isusova – Ivan je imao odjeću od devine dlake i kožnat pojas oko bokova; hranom mu bijahu skakavci i divlji med (usp. Mt 3,4). Kada bismo prosuđivali prema vanjštini, čovjek bi se mogao samo preplašiti od takve osobe i pomisliti da je nekakav divljak od kojega treba bježati. No, takav Ivan, koji time niječu onu kako odijelo čini čovjeka, bijaše ljudima privlačan. Rado su ga slušali, slijedili i htjeli biti u njegovoj blizini. Nutarnja snaga Duha izvirala je iz života čovjeka i to je bilo zamijećeno. Bio je prepoznat kao uzor.

Dakle, unatoč tomu što nam se čini da se neke stvari ne zamjećuju i ne ističu one su prepoznate i veličina ne može biti prešućena. Kamere i mikrofoni ne moraju biti uključeni. Oči, uši i srce čovjeka prepoznat će kad-

tad ono što je posebno. Duhovni plodovi, tako, ne će ostati neobrani. Stoga, bitno je znati kako se ljudi okreću prezentiranju vanjštine u strahu da će biti nezamijećeni. Razumije se da je lakše biti istaknut vanjskim izgledom nego čekati da nas netko po nutrini prepozna. Sve je to stvar krivih životnih ideala i to je put koji vodi k idolima, a pravi uzori kao da nisu izazovni. Nobelovac Ivo Andrić u tom kontekstu piše: „Želite mnogo, težite smjelo i daleko i visoko, jer visoki ciljevi otkrivaju i umnožavaju snage u nama. Težite smjelo ka savršenstvu velikih djela, a radite predano i strpljivo na ograničenim i mučnim pojedinostima bez sjajnog vidika, jeftinog samozadovoljstva i tašte veličine. Ciljevima svojim živite, a trošite se neštedimice na sivim i nevidljivim poslovima svakog dana i sata. Često pomišljajte da je život jači i svijet bogatiji nego što mi to u svakom pojedinom trenutku možemo da sagledamo, i ne gubite iz vida da u svakom od nas ima nepoznatih mogućnosti, da u hodu stječemo snage. Htjeti daleko i željeti mnogo, kad je riječ o postavljanju nesebičnih ciljeva, nije grijeh, nije opasno. Pogrešno je i opasno udariti sebi suviše blisku metu, jer to znači iznevjeriti i sebe i druge, ostati dužan životu.“

Sve ono što je vrijedno traži napor i ustrajnost pa treba računati na duge staze. Mnoge poznate osobe iz javnoga života dolaskom u Međugorje shvaćaju tko je uzor. Marija im se stavlja kao model istinske veličine, ljepote, nježnosti, predanosti, svetosti... Njezin životni put, u kojemu je postrance ostavila sve svoje želje i planove a vršila Božju volju, snažno progovara svijetu vlastitih želja, uspjeha, lažnih veličina i ljudske slave.

Gospodine, daj milost

fra Slavko Barbarić

Gospodine, daj milost poniznosti oholima, da Te traže i da Te nađu.

Daj milost žalosnima, da traže i nađu Tebe, svoju radost.

Daj milost onima koji su izgubili smisao svog života, da ga u Tebi nađu.

Daj milost onima koji nemaju mira, da Te traže i da se njihovo srce smiri u Tebi.

Daj milost onima koji hodaju u tami, da Te traže i u Tebi nađu svoju svjetlost.

Daj milost onima koji žive u sjeni smrti, da Te nađu, svoj život uskrsnuće.

Daj milost svima onima koji traže svoj smisao u sebi, u drugima ili u materijalnim stvarima, da Te počnu tražiti i da Te nađu.

Hvala Ti što se daješ onima koji Te traže i što ćeš dati milost svima da Te neprestano traže i nalaze, jer si Ti Bog i Gospodar, Stvoritelj i Spasitelj. Tebi neka bude slava u vijekove vjekova. Amen.

Foto: ICMM

Ne poznajem nikoga tko se s hodočašća nije vratio obnovljen

Albin Škabrl je novinar koji putem radiovalova i internetskim emisijama Gospinu poruku čini dostupnom u Sloveniji. Do sada je, uz obilje drugih, snimio preko tri stotine emisija Pot-i, rado gledana programa koji prenose tri slovenske internetske stranice.

Priredila Višnja Spajić

Poštovani gospodine Škabrl, često Vas vidimo u Međugorju, s tv kamerom i drugom opremom. Jeste li ovdje po profesionalnoj zadaći ili dolazite kao hodočasnik?

Hvaljen Isus i Marija! Najprije, putem Glasnika mira želim pozdraviti sve moje drage prijatelje u Međugorju, Sloveniji, kao i sve hodočasnike koji dolaze u Međugorje pronaći unutarnji mir i pomirenje s Bogom.

U Međugorje dolazim i kao hodočasnik i kao novinar, premda sam najprije počeo dolaziti kao hodočasnik. Malo je mjesta u Međugorju koje još nisam snimio, mogu kazati da mi je poznat svaki kamenčić, svaka stazica. Kao hodočasnik, donosim snimku iz Međugorja u Sloveniju za sve one ljude koji nisu u mogućnosti osobno doći u ovo milosno mjesto. Tako me je Gospa potaknula da njezin glas, Božji glas, putem medija ponese u Sloveniju, u svaki slovenski dom.

Kako se rodila ideja da u Sloveniji prenosite program Radiopostaje „Mir“ Međugorje? Imate li podatke o njegovoj slušanosti?

Ideja je Božji dar, jer sve što radim, radim iz ljubavi prema Bogu i Gospi. Gospa me vodi na tom putu i sve predajem njezinoj majčinskoj brizi. Prije deset i više godina u Sloveniji smo slušali Radiopostaju „Mir“ Međugorje putem interneta ili preko satelitske antene. Ali kako internetske veze ponekad nije bilo ili je bila preslaba a mnogi ljudi nisu imali mogućnost nabaviti satelitske antene, pojavila se mogućnost da Radiopostaju „Mir“ priključimo u kabelski sustav Telius - Telemach, najprije u Mariboru i okolici, a onda u čitavoj Sloveniji. Obavijest gdje se i kako može slušati Radiopostaju „Mir“ Međugorje stoji na internetskoj stranici <http://www.zivilko.com/>. Ta stranica također donosi obilje materijala iz Međugorja i o Međugorju.

Da bismo sve to obavili morali smo ustrajati, pregovarati s operaterima. Neki su operateri tražili potpise zainteresiranih. No, nije nam nedostajalo ustrajnosti, a sve se može

postići uz dobru volju ljudi i uz Božju pomoć. Tako smo postigli da se Radiopostaja „Mir“ Međugorje može slušati u čitavoj Sloveniji.

Jedanput ste kazali da se krunica i sv. Misa, koje se svaki dan prenose iz međugorske župne crkve, slušaju više nego državni radio, Radio Slovenija. Otkuda toliki interes?

Mislim da je to zbog toga jer su ljudi gladni Boga. Svakom čovjeku koji ne poznaje Boga, koji je od Boga daleko, nedostaje mnogo toga i onda traži..., neki i na krivom putu. Ako slušamo i nastojimo živjeti Gospine poruke, ne može nam biti svejedno što se događa s našim bližnjima. Mislim da samo dobar Bog zna koliko ljudi vole slušati Radiopostaju „Mir“, danas najbolji radio...

Kad ste počeli pratiti sve što se u Međugorju događa i na koji način to ostvarujete?

Rekoh, sve što se događa u Međugorju pratilo sam kao hodočasnik i Gospin štovatelj. Kad čovjek srcem prati molitvu krunice i sv. Misu, ne može ostati ravnodušan. Osjećajući potrebu tu radosnu vijest kazati i drugima. Mediji su danas prisutni u svakom domu, ali su mnogi ljudi „slijepi“, zbog materijalnih dobara više ne pronalaze put do Boga pa ni do samih sebe. Čine se izgubljenima, kao stado bez pastira. A u Međugorju? Tu se nebo spustilo na zemlju. Majka Božja poziva nas na molitvu, post, svagdanje obraćenje. A danas je najlakše nekome u susret doći preko medija. Tako je nastala emisija Pot-i (Putovi), koja se snima u Sloveniji, Italiji, Hrvatskoj, Makedoniji i Bosni i Hercegovini. Hvala Bogu i Gospi za tolike emisije koje govore o Božjoj ljubavi i nazočnosti Božjoj i Gospinoj među nama. Emisija Pot-i emitira se na internetskim stranicama: <http://www.zivilko.com/>, <http://www.pot-i.si/>, <http://users.rkc.si/zsehovic/?id=7&fmod=0> te na vaticanskom slovenskom katoličkom web sajtu R.K.C., a prenosi je i više lokalnih televizijskih postaja u Sloveniji te mogu reći da je dostupnost i gledanost te emisije izuzetno velika.

Kad ste prvi put došli u Međugorje i kako ste se odlučili na to putovanje – potaknuti radoznalošću ili nečim drugim? Vaš susret s ovim mjestom?

Prvi sam put u Međugorje došao dok je u BiH još bio rat. Nije se bilo lako odlučiti za to putovanje, ali Božji poziv bio je jači od normalnoga ljudskog straha. Osjećao sam da me nešto snažno vuče u Međugorje i nikad nisam posumnjao u nazočnost Majke Božje u ovom mjestu. Sjećam se, sve je bilo mnogo drukčije nego danas. Nije bilo parkinga ni svih ovih objekata koje danas vidimo, ali to nije toliko ni bitno. Kad dođem u Međugorje, uvijek želim pronaći ono zbog čega sam došao. A to je želja približiti se Bogu, naći unutarnji mir i oslušivati riječi Majke Božje koju u Međugorju osjećam vrlo blizu. Kad posjetim Međugorje, Bog mi uvijek daje ono što mi nedostaje ili ono što trebam naučiti. Svakom je čovjeku potrebna duhovna hrana, a ovdje imamo više vremena za molitvu, za Boga. Ovdje uvijek osjećam tako veliku mogućnost moliti za prijatelje, za svoje bližnje, ali i za nepoznate, za ljude koji ne poznaju ljubav Božju i za sve svećenike. Sv. Misu ovdje doživljavam kao posebnu milost i sretan sam što mogu biti na Misi za slovenske hodočasnike te opet na cijelom večernjem programu. Neizostavno, na svakom hodočašću, molim krunicu na Brdu ukazanja i križni put na Križevcu. To mi daje snagu i mir za daljnji rad u životu, koji uključuje i snimanje emisija Pot-i.

Tko su Vaši sugovornici u emisijama – iz Međugorja, iz Slovenije, iz Hrvatske, i je li teško doći do sugovornika o određenim temama?

Moji sugovornici u emisijama Pot-i su svećenici, redovnici, časne sestre pa i laici, hodočasnici koji se trude živjeti po Božjim zapovijedima. Tako sam u Međugorju razgovarao s fratrima, novinarima Radiopostaje „Mir“ Međugorje, s vidjelicom Marijom Pavlović-Lunetti. Taj mi je razgovor na neki način posebno drag jer sam bio prisutan na Gospinu ukazanju. Emisije su snimljene i u svim poznatim svetištima Majke Božje u Sloveniji, u Hrvatskoj te, u manjoj mjeri, u Italiji i u Bosni i Hercegovini. U Sloveniji snimam u župama, a sudionici pojedinih emisija su slovenski nadbiskupi i biskupi. Prije svake emisije molim da mi Bog dadne ideju za temu emisije i za sugovornike, dakle svaka emisija počinje molitvom. U molitvi se rađaju ideje, pitanja... Sve prepuštam u ruke Božje i tako je, u pet godina, snimljeno više od tristo emisija. Bogu sam zahvalan za sve ljude bez kojih ne bi bilo ove emisije.

Neprestano molite i neka molitva postane vaš život. Sve moramo raditi iz ljubavi prema Bogu i Majci Božjoj i na prvo mjesto moramo staviti Boga. Kad imamo Boga, sve je lako, i najteže stvari pretvaraju se u Božji blagoslov.

Često smo u prilici u Međugorju vidjeti hodočasničke skupine iz Slovenije. Je li Gospina poruka iz Međugorja dovoljno dostupna Vašim sunarodnjacima, i ako jest, na koji način?

Slovenski hodočasnici u Međugorje rado dolaze već od 1981., mnogi se i danas sjećaju velikih hodočasničkih skupina koje su dolazile posebnim vlakovima Ljubljana – Mostar. Gospa je i naša Majka, u Sloveniji je više od 320 crkava posvećenih Gospi. Naša vjernost tijesno je povezana uz Majku Božju i njezino čašćenje.

Gospina je poruka dostupna mojim sunarodnjacima, ali oko toga treba stalno raditi, više moliti, nastojati živjeti Gospine poruke. Svaki je čovjek našoj Majci dragocjen i ako netko ne zna za poruku zbog naše nemarnosti, onda je Gospa tužna. Zato je potrebno napraviti sve što je u našim moćima da bi Gospine poruke stigle do što više ljudi.

Kad se govori o ukazanjima Kraljice Mira, onda se najčešće naglašavaju plodovi ukazanja. Kakve plodove vidite u svojoj zemlji?

Plodovi Međugorja vide se po molitvi, obraćenjima, mnogi se hodočasnici iz Međugorja vraćaju obnovljeni, novi ljudi. Međugorje ostavlja trag na svakom čovjeku. Ta obnova u duši i jest razlog, čini mi se, da se mnogi od nas odlučuju za ponovni i ponovni dolazak u Međugorje. Nekako smo nakon toga lakši, radosniji, spremniji prihvatiti svakidašnje obveze i vjernički život. Naravno, nikad se ne zna što se događa na razini čovjeka – Bog, to su osobne stvari svakog pojedinca, ali vidim da se mnogi, i u mojoj sredini, uključuju u molitvene skupine, poste kako Gospa traži... U svojim emisijama imao sam i ljude koji su doživjeli ozdravljenje, ne samo na tijelu nego i na duši, neki su na zagovor Majke Božje dobili duhovno zvanje i sada su službenici Božji. Bogu hvala i Gospi da je tako. Sve te emisije sa svjedočanstvima mogu se

vidjeti na internetskim stranicama koje sam već spominjao (<http://www.pot-i.si/>, <http://users.rkc.si/zsehovic/?id=7&fmod=0> <http://www.zivilko.com/>).

Po Vašem mišljenju, razumijemo li mi Gospine poruke i u čemu je njihovo značenje za današnji svijet?

Mnogi se često pitaju zašto Gospa dolazi tako dugo. Mnogi su svećenici na ta pitanja već odgovorili, i Majka Božja odgovorila je na to pitanje. Čovjek je, rekao bih, nekako čudno biće. Brzo se za nešto oduševi, a onda mu ponestane ustrajnosti. Tako je s mnogima. Ustrajati na dobru teško je bez Božje pomoći. Zato je Majka s nama, da ustrajemo. Pritisak sotone je velik a čovjek, slab i grješan, podliježe tim pritiscima. Zato Gospa kaže, molite, molite, molite. Neprestano molite i neka molitva postane vaš život. Sve moramo raditi iz ljubavi prema Bogu i Majci Božjoj i na prvo mjesto moramo staviti Boga. Kad imamo Boga, sve je lako, i najteže stvari pretvaraju se u Božji blagoslov. Zato, u životu stavite Boga na prvo mjesto, i sve će biti lakše. To je smisao Gospinih poruka, da bez Boga ništa ne možemo!

Često kažete da ste u Međugorju – doma, kod kuće. Što to znači?

Da, u Međugorju se osjećam „kod kuće“. Tu se nebo spustilo na zemlju, a naš je pravi dom na nebu, u nebesima. Kao što kaže naš blaženik Anton Martin Slomšek, čiji grob rado posjećujem u mariborskoj prvostolnici: „V nebesih sem doma...“ (U nebesima sam doma...). U Međugorju sam stekao i mnoge prijatelje, koje rado posjećujem i s kojima sam kao brat. Kad se sretnemo, teku nam suze sreće. Želio bih kazati, kad ste zaljubljeni u Boga i Gospu, tada nema pravih riječi kojima se to može opisati.

Gospodine Škabrl, zahvaljujem na susretljivosti kojom ste prihvatili ovaj razgovor i na svemu što činite da Gospina poruka dolazi do čitatelja i slušatelja diljem Slovenije. Na kraju, Vaša poruka čitateljima?

Sve ljude pozivam na hodočašće Kraljici Mira u Međugorje. U Marijinu mjestu svi nalazimo lijek za svoje poteškoće i križeve. Ne poznajem nikoga tko se s hodočašća nije vratio obnovljen. Svima želim obilje Božjeg blagoslova na životnim putovima te puno ljubavi, nade i unutarnjeg mira koji nam u ovome svijetu može dati samo naš dobar Bog. Bogu sam zahvalan što u Međugorje mogu dolaziti i kao hodočasnik i kao medijski djelatnik te drugima prenositi sliku i riječ iz toga dragocjenog mjesta. Hvaljen Isus i Marija!

Gospina ukazanja u Gietrzwaldu (Poljska)

Barbara Samulowska pitala je: „Tko si?“ Gospa je odgovorila: „Ja sam Djevica Marija, Bezgrješno začeta.“

A 1. kolovoza Barbara je pitala: „Hoće li župe dobiti svećenike?“ Odgovor je bio: „Ako budete žarko molili, tada Crkva ne će biti proganjana, čak će župe bez svećenika dobiti svećenike.“

fra Karlo Lovrić

Poljska je srednjoeuropska država. Graniči s Njemačkom na zapadu, Češkom na jugozapadu, Slovačkom na jugu, Ukrajinom na jugoistoku, Bjelorusijom na istoku, Litvom na sjeveroistoku te Rusijom (tj. ruskim teritorijem Kalinjingradska oblast) i Baltičkim morem na sjeveru.

Poljsko zlatno doba je 16. st., kad se Poljska ujedinila s Litvom i pod dinastijom Jagelovića bila jedna od glavnih europskih sila. Dinastija je propala 1572., a Poljska je ušla u dugo razdoblje ratova, rasula i opadanja moći.

Kao neovisna država, ova je zemlja ponovno uspostavljena tek nakon Prvoga svjetskog rata, a godine 1939. podijeljena je između Njemačke i Sovjetskog Saveza. Nakon Drugoga svjetskog rata Poljska je dobila nova područja na zapadu, ali je izgubila dvostruko veća na istoku.

Do konca osamdesetih godina prošloga stoljeća bila je dio komunističkoga Istočnog bloka pod kontrolom Sovjetskog Saveza. Tada je krenuo pokret „Solidarnost“, koji je pobijedio na parlamentarnim izborima godine 1989. i uvedena je demokracija.

Poljska ima 38,5 milijuna stanovnika. Poljaci čine 98 posto, a glavne su manjine Nijemci, Ukrajinci i Bjelorusi. Većina Poljaka (95 posto) su katolici, a 75 posto se računa kao aktivni katolici. Pet posto stanovništva su uglavnom pravoslavni i protestanti. Službeni jezik je poljski.

Poljska je darovala Crkvi Karola Wojtylu, budućeg papu Ivana Pavla II. (uskoro blaženika!), koji je poslije 456 godina prvi papa netalijan. Njegovo papinsko geslo bijaše: *Totus tuus – Posve Tvoj*, što će reći da je bio veliki Marijin stovatelj. Tijekom dugogodišnjeg pontifikata to je i dokazao.

Zašto ovaj uvod?

U ovom izvješću riječ je o dvjema poljskim djevojčicama: trinaestogodišnjoj Justini

šetak progona kojima su zbog svoje vjere bili izloženi Poljaci.

Gospa je 8. rujna 1877. blagosloвила izvor koji se nalazio blizu stabla (javora) ukazanja, jamčeci vodi ozdravljajuću moć. Osim navedenih djevojčica, Gospu su vidjele i Elizabeta Wiecek (23) i Elizabeta Bilitewska (45). Bilo je ukupno 160 ukazanja.

Kako to redovito biva, vjernici su počeli dolaziti, a mjesne su vlasti uzalud pokušavale spriječiti hodočašća. Župnika su kažnjavali financijski i zatvorom, a hodočašća su bila još brojnija. Biskup je dopustio štovanje i ustanovio komisiju, koja pak nije donijela konačnu odluku. Godine 1970. na mjestu ukazanja sagrađena je crkva, a ukazanja je, stotinu godina poslije, 11. rujna 1977., priznao tadašnji kardinal Karol Wojtyła.

Vidjelice Justina i Barbara postale su redovnice zajednice Kćeri Ljubavi.

Božja služavka s. Barbara Samulowska

Drugi veljače 2005. nadbiskup Edmondo Michele Piszczek uspostavio je u bazilici Blažene Djevice Marije u Gietrzwaldu dijecezanski sud za proglašenje blaženom s. Barbare Samulowske, koja je 1877. sa svojom prijateljicom Justinom vidjela Gospu pred tom bazilikom.

Gietrzwald se nalazi u pokrajini Warmiji-Masuriji, veoma bogatoj povijesnim i kulturnim spomenicima i prirodnim ljepotama. U vrijeme ukazanja područje je bilo pod pruskom vlašću, što su Poljaci katolici i te kako osjećali. Godine 1873., četiri godine prije ukazanja, u vrijeme *Kulturkampfa*, bio je zabranjen poljski jezik u svim školama Warmije. Također su bile zabranjene sve vjerske i redovničke zajednice osim zajednice *Kćeri Ljubavi*, koja se brinula o bolesnicima. U tim teškim vremenima vjernici Gietrzwalda potajno su se okupljali u crkvi oko stare slike – Majke Božje s Djetetom Isusom.

Upravo u takvim okolnostima ukazala se Gospa u Gietrzwaldu. Mjesni župnik, Augustin Weichsel (1830. – 1909.), Nijemac, od početka je bio uvjeren u istinitost ukazanja. I crkvene vlasti nisu oklijevale pozitivno se očitovati o ukazanjima. Obje su vidjelice rođene u Woryty, selu samo nekoliko kilometara od Gietrzwalda. U toj se župi vjerni puk okupljao u prigodi svakoga važnog događaja.

Justina Szafrynska rodila se 1864., a Barbara Samulowska 1865. godine.

Najprije neobičan sjaj

Upravo poslije vjeronaučnog ispita za prvu pričest, Justina je 27. lipnja 1877. vidjela Gospu iznad stabla koje se nalazilo poviše župne crkve, blizu jednoga izvora. Djevojčica je vi-

djela najprije neobičan sjaj, a potom se pojavila Gospa obučena u bijelo.

Od 30. lipnja i Barbara s Justinom vidi Gospu. Ukazanja su bila svakodnevna i trajala su sve do 16. rujna 1877. godine. Katoličko pučanstvo toga kraja, duboko ganuto događanjima, prihvatilo je ukazanja kao izvanredni Gospin dar svom patničkom narodu da ustraje u vjeri koja je bila žestoko proganjana. Djevojčice su od početka bile uvjerenе da je riječ o Gospi i u ime sviju postavljale su pitanja. Kod prvog ukazanja Justina je pitala: „Što želiš, Majko Božja?“ Gospa je odgovorila je: „Želim da svaki dan molite krunicu.“ Barbara Samulowska pitala je: „Tko si?“ Gospa je odgovorila: „Ja sam Djevica Marija, Bezgrješno začeta.“ A 1. kolovoza pitala je Barbara: „Hoće li župe dobiti svećenike?“ i dobila je odgovor: „Ako budete žarko molili, tada Crkva ne će biti proganjana, čak će župe bez svećenika dobiti svećenike.“ A 11. kolovoza pita Barbara: „Hoće li Crkva u Poljskoj dobiti slobodu?“ Gospa je jednostavno rekla: „Da.“

I vjernici su preko vidjelica postavljali mnoga pitanja. Odgovor je skoro uvijek bio: „Molite krunicu.“ Barbara Samulowska 3. rujna pita Gospu što želi od župnika u Gietrzwaldu i dobiva odgovor: „Tražim da me uvijek zaziva, uvijek sam mu bila zaštita i to ću biti do kraja.“ Gospa je vidjelicama 8. rujna rekla: „Ne žalostite se, jer ću uvijek biti s vama.“

Na dan posljednjeg ukazanja, 16. rujna, okupilo se mnoštvo vjernika. Gospa je blagosloвила izvor na livadi i ponovila narodu: „Molite krunicu.“

Komisija koju je ustanovio biskup iz Warmije već je 1. rujna potvrdila: „Došli smo do zaključka da ukazanja u Gietrzwaldu imaju istinit i realan temelj.“

Ukazanja su dobro primljena diljem Poljske, Europe i dalje pa se 1877., na blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije (Male Gospe) u Gietrzwaldu okupilo oko 50.000 hodočasnika. Idućih godina broj se povećavao, a 1879. bilo ih je preko 70.000. Neki su došli čak iz Litve i Rusije. Brojke su velike s obzirom na vrijeme (pruska okupacija!) i položaj mjesta.

Godine 1977., na stotu obljetnicu ukazanja, Mariološki kongres održavao se u isto vrijeme u Gietrzwaldu i Olsztynu. Bila je razmatrana tema o ukazanjima. Na kongresu su sudjelovali kardinal S. Wyszyński, primas Poljske, i kardinal Karol Wojtyła. Njihova nazočnost i njihova riječ pomogla je da se istakne stvarnost i značenje samih ukazanja. Tim više što je Ivan Pavao II. na to podsjetio kao papa na svom četvrtom pastoralnom posjetu Poljskoj. Na 6. lipnja 1991. u Olsztynu

Biskup je dopustio štovanje i ustanovio komisiju, koja pak nije donijela konačnu odluku. Godine 1970. na mjestu ukazanja sagrađena je crkva, a ukazanja je, stotinu godina poslije, 11. rujna 1977., priznao tadašnji kardinal Karol Wojtyła.

je održao homiliju punu povijesnih i religioznih uspomena o „svetoj Warmiji“. Spomeo je na poseban način mjesta u kojima se časti Gospa, na prvome mjestu Gietrzwald.

Odobreno štovanje

Na 11. rujna 1977., biskup Warmije Jozef Drzazga odobrio je štovanje Majke Božje u Gietrzwaldu dekretom koji završava: „Potvrđujemo štovanje ukazanja Majke Božje u Gietrzwaldu koje se ne protivi vjeri ni kršćanskom ćudoređu...“

Na zahtjev biskupa Filipa Krementza, delegati komisije ispitali su djevojčice. Da bi ih sačuvali od radoznalih ljudi i da se ne bi dogovarale što će govoriti, poslali su ih u različite obitelji, u dva različita kraja. Barbaru je biskupska komisija ispitala 24. kolovoza. Članovi komisije bili su ganuti njezinom iskrenim, jednostavnim i poniznim stavom. Časne su sestre morale, po naredbi pruske vlasti, premjestiti djevojčice u Chelmno. Zatim su bile poslone u Pelplin, u jedan ženski zavod u kojemu su mogle nastaviti osnovnu školu. Poslije su djevojčice odlučile ući u zajednicu Kćeri Ljubavi te su poslone u Matičnu kuću u Parizu, kamo su stigle 19. siječnja 1884. godine. Upraviteljica se o Barbarinu duhovnom životu i ponašanju pohvalno izrazila i zapisala kako je Barbara (redovničko ime Stanislava) živjela i molila na onim mjestima gdje je sv. Katarina Laboure imala ukazanje o Ćudotvornoj medaljici.

Poslije položenih prvih zavjeta, 2. veljače 1889., s. Stanislava ostade 11 godina u Parizu i napokon, na izričitu njezinu želju, bi poslana u misije u Guatemalu.

Posvetila se odgoju

Zbog prijašnjih zakona protiv Crkve i redovničkih zajednica, u Guatemali su mogle djelovati samo Kćeri Ljubavi sv. Vinka Paulskog. Nakon kratkog boravka u Guatemali, s. Stanislava je imenovana upraviteljicom sjemeništa. Marno se posvetila duhovnom odgoju mladih sjemeništara. Zbog njezina lošega zdravlja bila je poslana u Antiguau kao poglavarica gradske bolnice. Ovdje je pokazala svu svoju odanost siromasima. Odatle je poslana u bolnicu Quezaltenango. Bolničko osoblje, iz straha da je ne izgubi i misleći da će je tako zadržati, napisalo je u izvješću novoj bolnici kako je sestra krivotvorila račune. Sestru su u novoj sredini primili s nepovjerenjem. Ali njezina strpljivost i poniznost polako uvjeriše bolničko osoblje u njezinu nevinost. Zatim je postavljena za poglavaricu središnje gradske bolnice Guatemale. Tamo je došla malo prije strašnog potresa na Božić 1917. u kojem je grad potpuno porušen. God. 1919. s. Stanislava imenovana je i asistenticom, to jest zamjenicom zaduženom za odgoj mladih sestara.

Godine 1923. otputovala je i drugi put u Pariz, a odatle je poslana u Chelmno da prati jednu bolesnu sestru. Vratila se pak u domovinu poslije 40 godina. Ali strah od reakcije pruske vlasti, koja nije prestala tražiti izlike da napadne katoličko pučanstvo, spriječio ju je da posjeti svoj kraj i mjesto ukazanja. No buduća su istraživanja potvrdila da se iza toga vjerojatno skrivala želeći izbjeći slavu. Tako je činila i s. Katarine Laboure, koja je najstrože sačuvala svoju tajnu. Vrativši se u Guatemalu nastavila je posao koji je uvijek radila.

Epizode o strogo čuvanoj tajni tako su brojne. Neka časna sestra, da bi utješila kandidatice kojoj se bilo teško odvojiti od roditelja, rekla je: „Hrabro, gospođice, ne plači, bit ćeš veoma sretna kad susretneš našu asistenticu, koju svi smatraju sveticom, jer kad je bila djevojčica u Poljskoj, imala je povlasticu vidjeti Gospu.“ Poslije je kandidatice, kad se susrela sa s. Stanislavom, pričala kako je bila dirnuta i privučena njezinom jednostavnošću i kako ju je pitala: „Je li istina da ste, kad ste bili djevojčica, vidjeli Gospu?“ Odgovor je bio jednostavan: „O, kako ste vi, gospođice, znatiželjni?“

S. Stanislava se, poslije kratkog boravka u gradskom sirotištu, vratila u gradsku bolnicu. Ondje, poslije snažnog svjedočenja svetosti i ljubavi i žrtvujući se za bolesne i siromašne, preminu u Gospodinu 6. prosinca 1950., u 85. godini života, 66. redovništva i 54. misijskog rada u Guatemali. Pokrivač mrtvačkog odra bio je bijelo-nebeske boje – Bezgrješne.

Szafrynskoj i dvanaestogodišnjoj Barbari Samulowskoj kojima se 27. lipnja 1877. ukazala Gospa.

Gospa je govorila poljskim, tada zabranjenim jezikom. Bilo je to vrijeme germanizacije koju je provodio *Kulturkampf* (borba protiv religije). Gospa se predstavila kao Bezgrješna i tražila je da se moli krunica. Najavila je svr-

A Neretva teče

Danas je opet veljača, samo posve neka druga godina. Ispod svega je trebala biti podvučena crta te pogled uprt u budućnost. Međutim, pokušavaju ga zarobiti u prošlosti. I nanovo puštaju one iste pjesme, potihom pa sve glasnije. A i Europa ih osudi i pita nas što to činimo dok kažemo da žurimo prema njoj.

Miljenko Stojić

Tih dana veljače u Mostaru je bilo hladno. Godina 1945. Neke su vojske odlazile, neke dolazile. Trebali su to biti samo njihovi poslovi, ali nisu. Civilni i crkvene osobe u sve su silom uvučeni. Glave su vrcale kao kuglice u fliperu. Razlijegala se pjesma o antifazišizmu, partizanima s kapom na tri roga što se bore protiv Boga, o drugu Titu... Postalo je hladnije nego što je to i Neretva mislila bježeći užasnuta prema moru.

Danas je opet veljača, samo posve neka druga godina. Ispod svega je trebala biti podvučena crta te pogled uprt u budućnost. Međutim, pokušavaju ga zarobiti u prošlosti. I nanovo puštaju one iste pjesme, potihom pa sve glasnije. A i Europa ih osudi i pita nas što to činimo dok kažemo da žurimo prema njoj. Nemam odgovora, znam da u tome ne sudjelujem. Svaka čast pokojnima pa ma kakvi oni bili kroz život, ali obnavljati njihove spomenike po našim trgovima da bi nam bili uzorima neka je druga priča. Posebno kad nedostaju neki bitni spomenici. U Mostaru bih tako postavio, jer nikada to nije učinjeno, spomenik svima onima što su pobijeni na Čekrku, u Sjevernom i Južnom logoru, Sutini, raznim rukavcima Neretve, na mostovima što bi trebali spajati njezine obale... Bila je to nepotrebna cijena koju su civilni i crkvene osobe platili na tim prostorima. Da se svima začepi usta, proglašise se ta vremena antifazišičkima i sad ti nešto zucni. Neretva je nastavila teći i pamtiti istinu o svemu tome. Jer nju se ne može ušutkati i ona ne zaboravlja.

Razmišljam o svemu ovome dok se sjećam tih davnih, a tako blizih događaja u Hercegovini. Mučeništvo tada počeo postajati raspoznajni znak svake kuće u njoj. Nestajali su očevi, majke, sinovi, kćeri, susjedi, poznanici, djeca, nitko nije bio pošteđen. Kao da nije bilo dosta, dogodi se malo poslije još i svibanj te sljedeći mučni mjeseci i godine. Revno ubijaše i uvjeravaše nas da Bog ne postoji. Gledajući ih spoznavali smo da u njihovim glavama i srcima zaista ne postoji, da su ga protjerali, dok je nama svjetlo i nada u budućnost. Oživljavali smo uspomene na progone prvih kršćana i vjerovali da nas nitko ne može

strti ako to ne dopustimo. Na kraju i bi tako. Raspade se njihova kula babilonska, a naša se pravedna kula pokaza u svom punom svjetlu. Oni danas lutaju i pokušavaju se snaći u novim okolnostima. Jedni se kaju i mi im pružamo ruku pomirnicu, drugi bi htjeli povratka na staro i mi im uskraćujemo svoju ruku. Važan nam je i Bog i čovjek, njima je samo važan užitak na ovoj kugli zemaljskoj, i kako da budemo zajedno? Volio bih da nije tako i da svi idemo u istom pravcu bez obzira na to koliko nam putovi bili različiti. Bog i Kraljica

Mira neprestano nas zovu da postanemo takvi. Imamo različite darove u sebi i zbog čega ih u potpunosti ne uporabimo za uspješan život dok ovom zemljom, kao mostom, idemo prema svojoj nebeskoj domovini. Iza nas ne smije zakukati ni jedna majka, ne smije svoju suzu pustiti ni jedan otac. Mi smo vjesnici mira i ojađenima i njihovim mučiteljima. Dobro vječno ostaje u krilu Nebeskog Oca, a zlo vječno odlazi u pakao. Drugog puta jednostavno nema.

Govorim sve ovo i čovjeku čijeg oca ubiše dok je imao samo dva i pol mjeseca. Poznao sam ga čitav život i nisam ništa o tome znao. Jer, to se nije smjelo spominjati u ona huda komunistička vremena, a poslije je već zaborav učinio svoje. Pričao mi je jučer o svemu tome. Sad mu je samo jedina želja da mu pronađe kosti i da ih dostojno pokopa. Podrazumijeva se da ću pomoći koliko je u mojoj moći. Samo, jesu li dostatne sile onih koji danas iz ljubavi prema pobijenima skupljaju njihove ovozemne ostatke po raznim stratištima i rasvjetljavaju te tmurne dane? Bojim se da nisu, iako je i ovo bolje nego ništa. Države s obje strane granice još uvijek uporno šute. Podržavaju ih u tome prijetvorne međunarodne sile koje se svaki čas mijesaju u poslove tih država. Možda otud vjetar puše i možda je taj vjetar donio ove koji bi sada, kao, trebali odlučivati? Ne bih sada na to odgovarao. Malo je to duža priča i traži da bude ispričana sama. No, znamo što se zbiva i ne pristajemo na te njihove nedemokratske korake, da ne uporabimo neki drugi pojam. Žao mi tek njihovih građana. Nisu zaslužili da oni govore u njihovo ime. Nadam se da će smoći snage prozreti ih i skinuti sa svoga vrata.

Šumi Neretva i odlazi dolje prema jugu. Priča o toplini koja će zgrijati naše mrzle dane. Potpuno je to blijeda slika onoga što čini Kraljica Mira unatoč tome što u to znađu ne vjerovati i neki iz okoline. Recimo oni što rađe i nedjeljom i svecem te na to tjeraju i svoje djelatnike. Zar im je bliži govor prošlih, prohujalih vremena? Ili bi ih oni ponovno vratili? Vrijeme je stvari staviti na svoje mjesto. Nadam se da ćemo u tome ustrajati.

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i u Crkvi čitajte u Glasniku mira, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Suradujte u Glasniku mira. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1,
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
Faks: 00 387 36 651 300
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima Glasnik mira. Darujte im godišnju pretplatu. Pretplatite se na Glasnik mira.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija.paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA
MIRA
MEĐUGORJE
Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 Mhz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,5 Mhz
Lašvanska dolina 100 Mhz
Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 Mhz
Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6
Sjeverna i Južna Amerika – AMERICOM 4
Australija i Novi Zeland – OPTUS D2

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel.: ++387 36/653-328 uredništvo
++387 36/653-326 glavni tehničar
++387 36/653-310 marketing
Faks: ++387 36/651-300

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Tjedni molitveni program
– zimski raspored (od Mise na Križevcu do 1. svibnja)

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Dopodne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19-20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Dopodne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19-20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21-22 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Dopodne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
- U korizm: otajstva svjetla i žalosna otajstva
- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19-20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Dopodne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
14 h Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h Križni put uz Križevac
Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19-20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Dopodne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19-20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21-22 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 9.30, 11, 18 h Sv. Misa na hrvatskom
Ispovijed Dopodne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17-20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19-20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

*Gledam vas
i blagoslivam
i ne gubim nadu*

